ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го ЛИСТОПАДА 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 11, 1975 No. 211. VOL. LXXXII.

МИСТЕЦЬКОЮ ВИСТАВКОЮ І КОНЦЕРТОМ ЗАПОЧАТКОВАНО УКРАЇНСЬКЕ ВІДЗНАЧУВАННЯ 200-РІЧЧЯ ЗСА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (ід).—Місцева українська громада офіційно започаткувала святкування 200-ліття Американської Незалежности влаштуванням першого з ряду концертів з цієї нагоди в суботу, 8 листопада. Концерт відбувся в музею Пенсильвенійського університету при участі 700 осіб.

Концерт попередило відкриття двотижневої виставки українського мистецтва під назвою „Українська Спадщина". У виставці беруть участь 50 визначних українських мистців. До жюрі входять: Аркадія Оленська - Петришин, Яків Гніздовський та мгр Зенон Фещак.

Виставку, як і концерт, приготовив очолюваний д-ром Іваном Скальчуком місцевий Український Громадський Комітет для відзначення 200-ліття американської незалежности під патронатом філядельфійського Відділу УККА. Спів-спонзорами обох імпрез були „Філядельфія, 76, Інк." урядовий комітет для відзначення цієї річниці, та центр національних культур при музеї Пенсильвенійського університету. Промовцем на відкритті виставки був д-р Іван Скальчук.

Крім виставки образотворчого мистецтва, Комітет також зорганізував виставку українського народного виробництва з такими експонатами як вишивки, писанки, кераміка, різьбарство і ткацтво. Комітет видав дві окремі брошурки, в яких поміщено матеріял про Україну та її культурну творчість.

Серед присутніх на концерті були: Роберт Кравфорд, комішенер імпрез, як офіційний представник міста; Баррет Малко, „Філядельфія "76"", Майкл Райнон, предсідник етнічноспадщинного дорадчого комітету „Філядельфія "76"" і Джозеф Мінотт, від музею.

Концерт відкрив відспіванням американського гимну тенор-соліст Богдан Чаплинський, який також виступив з трьома точками під час програми при фортепіяновому супроводі проф. Б. Перфецького. Чоловічий хор „Прометей", під диригентурою проф. Михайла Длябоги виконав дві пісні в першій частині концерту та три пісні на кінець програми. Фортепіяновий супровід — Галина Мазурок. Солістами були З. Чорнобіль та д-р Б. Сілецький.

Сольові точки на бандурах виконали Роман Левицький та Олена і Віра Шумиловичі. Вони також разом виконали упівську пісню під акомпаньямент бандур. Рівнож виступала з чотирьома піснями сопрано Юлія Шашаровська при акомпаньяменті проф. Б. Перфецького.

Танцювальний ансамбль місцевого Осередку СУМА, під мистецьким керівництвом Миколи Бойчука, виконав два танці, а два гуцульські танці виконала група „Черемош" під керівництвом Дмитра Сорохависька. Для ансамблю „Черемош" пригравала оркестра, яка складалася з сопілки, скрипки цимбалів та бубна, під керівництвом Михайла Гаврилюка.

Концерт закінчився відспіванням українського національного гимну.

Під час програми Дзвінка Швед повідомила про одержання телеграми - привіту від сенатора Ричарда Швайкера.

Місцевий Український Комітет для відзначення 200-ліття Американської Незалежности одержить 25,000 дол. у дорівняльних фондах від „Філядельфія "76"" для влаштування інших програм в 1976 році. Інж. Методій Борецький, фінансовий референт, повідомив, що остаточний контракт між українським та урядовим комітетами вже був підписаний і на днях Комітет сподівається одержати першу суму — 5,000 дол.

Маруся Бек - етнічна координаторка паради 200-річчя в Детройті

Детройт (І. В.) — Щоденник „Дейтройт Нюз" інформує, що на засіданні представників Комітету 200-річчя Незалежности ЗСА повіту Вейн, який включає місто Детройт, обрано д-р Марусю Бек координаторкою етнічних груп, які задумують взяти участь в параді, що нею започаткується офіційне святкування 200-річчя в цьому повіті. Її заступницею вибрано пані Пеґ Фовлі.

Це буде парада „на колесах", символізуючи Детройт, осередок автомобільної індустрії. Голова Повітового Комітету, комішинер Ервин Стайнер, намагається зробити цю параду найбільшою у світі, щоб перевищити травневу параду в Москві.

Як почесного гостя запрошено президента Форда, який вже дав свою згоду приїхати до Детройту на той день, 2-го травня, 1976 року, коли відбудеться та парада. Українці метрополітального Детройту приготовляють і свій „парадний віз", щоб взяти участь у цій небуденній події.

Громада в Джерзі Сиґі відзначила Листопадові Роковини

Джерзі Сиґі. — Традиційне Листопадове Свято відбулося тут старанням місцевого Відділу УККА минулої неділі, 9-го листопада, в пополудневих годинах у великій залі Народного Дому. Започаткували програму Свята співом американського гимну Наталка Турченюк і Ніля Чума із здекомплетованого недиспозицією Тамари Петришин тріо „Соловейки" під керівництвом проф. Зої Маркович з Філядельфії, які опісля виконали і частину мистецької програми. Відповідну до нагоди молитву провів місцевий парох о. декан Антін Борса, а святочне слово виголосив голова місцевого Відділу УКА д-р Євген Котик. Згадуючи героїзм і жертви минулого, промовець з жалем ствердив, що ми ще й досі не зуміли їх вшанувати і з них навчитись тієї головної передумови успіху в кожних змаганнях, що нею є єдність. Мистецьку програму започаткував трьома піснями соліст-бандурист проф. Роман Левицький, а чи не найбільш переконливим доказом живучости Листопадової ідеї був зворушливий виступ малят з 1-ої і 2-ої кляси Школи Українознавства, які з відповідними рухами проспівали пісню „Ой, був собі лицар Цяпка". На дальшу програму склалися виступи згаданого вже дуету з філядельфійських „Соловейків" та відповідні до нагоди деклямації у виконанні учнів Рідної Школи Ореста Сірого і Віри Олексадзевич та мельодеклямація Наталі Турченюк при музичному супроводі проф. Зої Маркович. Д-р Є. Котик окремо представив приявних на Святі учасників Листопадового Зриву пп. Володимира Кагорого, Франка Колодія та проф. Евстахія Ясеньовського. Закінчено Свято співом українського національного гимну.

Ще одна біржева фірма заповіла перехід з Ню Йорку до Будівлі УНС

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — Ще одно нюйорське фінансове підприємство переноситься до Джерзі Сиґі, Н. Дж., з початком нового року, винаймивши приміщення в Українській Будівлі УНСоюзу, — повідомив місцевий щоденник „Джерзі Джорнал" в числі з суботи, 3 листопада.

Згідно з цим повідомленням, фінансове підприємство Віллім В. Френкель і Компанія, що спеціялізується в торгівлі вартісними паперами та іншими трансакціями поміж торгівцями - фірмами вартісних паперів, підписало умову з УНСоюзом на винайм 2,200 квадратових футів бюрових приміщень в Українській Будівлі. Підприємство плянує перенестися до нових приміщень до січня 1976 року, поповнюючи свій теперішній персонал між 15-25 новими працівниками.

„Я безмежно радий існуючою тенденцією, — заявив д-р Пол Т. Джордан, мейор Джерзі Сиґі, — у висліді якої околиця Ексчейндж Плейс (де міститься головна кватира УНС) заповнюється новими підприємствами", додаючи, що ряд інших установ плянує перенестися в ці околиці вже в найближчому майбутньому.

Одначе, мейор Джордан висловив жаль з приводу відходу підприємства Пепсі-Кола з Джерзі Сиґі до Тетерборо, Н. Дж., у висліді чого приблизно 100 осіб втратить працю. Підприємство Пепсі - Кола не повернеться до Джерзі Сиґі, помимо цього, що головну причину відходу — занечищення відходових каналів — місто вже зуміло усунути.

В жовтні збільшилося безробіття

Вашінгтон. — Департамент праці повідомив, що протягом жовтня кількість безробітних зросла з 8.3 до 8.6 відсотка всієї робочої сили, тобто на 0.3 відсотка, що становить перше збільшення безробіття за останніх 4 місяці. Від травня число безробітних постійно зменшувалося. В кінці жовтня наново більше ніж 8 мільйонів були безробітними. Урядові економісти та спеціялісти із приватного сектора ствердять, що новий зріст безробіття може бути доказом, що економічна ситуація в країні буде поліпшуватися повільнішим темпом ніж передбачувано. Ці більш песимістичні перспективи базовані також на факті, що протягом жовтня гуртові ціни зросли на 1.8 відсотка, що становить найбільший зріст цього року.

ВАСИЛЬ ШЕВЧЕНКО — ШЕФ КГБ В КАЗАХСТАНІ

Москва. — Газета „Казахстанская Правда" з 8-го листопада ц. р. поінформувала, що дотеперішнього шефа КГБ маленької республіки Таджигістану Василя Т. Шевченка рішенням Верховної Ради і Ради Міністрів Казахстану найменовано головою Державної безпеки тієї республіки. Василій Т. Шевченко прийшов на місце Євдокіменка, який досі виконував цю функцію і якого „переведено на іншу працю".

В Ірвінґтоні відзначено Золотий Ювілей СУА

Ірвінґтон, Н. Дж. (Л.К.) — З нагоди 50-річчя Союзу Українок Америки, Відділи СУА Нюджерзької Округи влаштували тут у приміщенні Клюбу Наваго в неділю, 9-го листопада, Ювілейний Бенкет з діловою і мистецькою програмою. Ділову частину програми почала Ірина Кіндрачук, організаційна референтка Округи, запросивши займати місця за президіяльним столом і представивши голови 14-ох Відділів СУА Округи. Сопрано Марія Мурована - Ясінська, солістка Пенсильвенської опери, відспівала гимни: американський і Союзу Українок. Підсумовання пророблено праці, намічення плянів на майбутнє і наголошення відзначувань 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення та Міжнародного Року Жінки було темою промов, що їх виголосили: Ольга Цар, голова Окружної Управи Ню Джерзі; Іванна Рожанковська, голова Головної Управи СУА; Софія Олесницька, почесний член СУА. По-англійськи промовляла Мирослава Граб. За президіяльним столом засіли: мґр Дора Рак — статутова референтка Головної Управи СУА; Пелагія Кучкуда — піонерка і одна з основниць 28-го Від. СУА; Анастазія Ваґнер — піонерка і кол. голова Централі СУА; Камілія Смородська — референтка зв'язків Головної Управи СУА; о. Іван Наконечний, парох української православної церкви св. Вознесіння в Мейплвуді і його дружина; о. д-р Дмитро Библів з парохії св. Івана Хрестителя з Ньюарку; мґр Іванна Рожанковська — голова Головної Управи СУА; Ольга Цар — голова Окружної Управи, Ню Джерзі; Ганна Ратич, учасниця визвольних змагань і почесний член СУА; Ольга Муссаковська — голова Контрольної комісії Головної Управи СУА і фінансова референтка Окружної Управи; Софія Олесницька — почесний член СУА і одна з організаторок Першого Жіночого Конгресу в Станиславові; Марія

(Закінчення на ст. 5-ій)

ЮВІЛЕЙ СУА В КОГОВЗІ

Ню Йорк, Н. Й. (М. Б.) — В суботу, 8-го листопада, округа північного Ню Йорку відсвяткувала бенкетом 50-річчя Союзу Українок Америки в Коговзі, Н. Й. Свято відкрила голова Окружної Управи пані Дозя Кушнір, а програмою проводила Ксеня Антипів. Під час бенкету вручено золоті відзнаки членкам - піонеркам, які належать до СУА понад 40 років. Іванна Рожанковська, голова СУА, виголосила святкову промову і передала відзначення для вшанованих членкинь. Після імпрези відбулася мистецька частина.

„Напруження в кабінеті" спричинили звільнення Шлесінджера — признає президент Форд

Вашінгтон. — Хоча протягом останніх кількох днів Білий Дім заперечував, що звільнення Джеймса Шлесінджера з посту секретаря оборони було спричинене різницею поглядів між Шлесінджером і державним секретарем Генрі Кіссінджером щодо політики детанту із СССР, то в неділю, 9 листопада, президент Джералд Форд признав, що він звільнив Шлесінджера з уваги на зростаюче „напруження в кабінеті", зокрема між Шлесінджером і Кіссінджером. Виступаючи на телевізійній програмі „Зустріч з Пресою", Президент сказав, що він не міг би задовільно виконувати своїх обов'язків, якщо продовжувалось би це „напруження". Президент Форд заявив, що Доналд Рамсфелд, який був найменований на місце Шлесінджера, напевно також не погоджуватиметься із деякими поглядами Кіссінджера, але, на думку Президента, „атмосфера буде краща" для виконання обов'язків Президента. Він повторив своє твердження, висловлене вже дні раніше в Бостоні, що зміна на пості секретаря оборони не означає, що наступить послаблення в оборонній політиці ЗСА, додаючи, що він завжди стояв на становищі, що Америка мусить залишитися наймогутнішою мілітарною силою, щоб запевнити в світі мир. В Бостоні Президент також критикував Конгрес за старання зменшити оборонний бюджет, але зазначив, що продовжуватиме політику детанту із Совєтським Союзом.

Під час виступу на телевізійній програмі в неділю, президент Форд заперечив твердження, що він був „задоволений" з рішення віце-президента Нелсона Рокефеллера не кандидувати на той пост в 1976-му році, але признався, що не старався переконати Рокефеллера, щоб відкликав своє рішення. Президент відмовився відповісти на питання щодо відповідних кваліфікацій Роналда Рігена на пост президента, заявляючи тільки, що Ріген був добрим губернатором Каліфорнії. Президент Форд окреслив свої політичні погляди, як „поміркований", а погляди Рігена як „дещо праві". Крім того, Президент повторив попередню заяву Білого Дому, що буде кандидатом і усіх праивборах, тобто в 30-ох стейтах, хоча не буде вести активної кампанії в тих усіх стейтах. Він також сказав, що оптимістично оцінює свої вигляди в 1976-му році бо протягом його каденції він зумів привернути урядові „довір'я публіки", як також значно поліпшити економічну ситуацію країни та зробити перші кроки щодо перетворення ЗСА в самовистарчальну державу щодо нафти. Президент сказав, що з уваги на те, що існують серйозні розбіжності щодо нового договору між ЗСА та СССР в справі обмеження атомової зброї, він сумнівається, що генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв прибуде до ЗСА цього року, як раніше було заплянована.

Пекін невдоволений звільненням Шлесінджера

Пекін. — „Гсінгуа", офіційне пресове агентство Китайської Народної Республіки, в п'ятницю, 7 листопада, оприлюднило довгий комунікат, в якому виявлено стурбовання із факту, що президент Джералд Форд звільнив Джеймса Шлесінджера із посту секретаря оборони. Комунікат, який містив цитати із преси різних країн світу, мав на меті доказати, що звільнення Шлесінджера є „примирливим жестом" в бік Совєтського Союзу, бо Шлесінджер часто критикував державного секретаря Генрі Кіссінджера за його становище щодо політики детанту. Пекін, як відомо, часто закликав ЗСА та країни Західньої Европи зайняти гостріше становище відносно СССР, якого комуністичний Китай вважає своїм найбільшим ворогом, та перестерігає проти небезпек для Заходу, які криються в теперішній політиці детанту. Коментатори зазначили, що китайська критика президента Форда за його рішення звільнити Шлесінджера була досить гостра, коли взяти під увагу, що протягом останніх кількох років Пекін відмовлявся коментувати зміни в уряді ЗСА, як також не критикував президентів Ніксона і Форда. Думають, що негативна реакція Пекіну на звільнення Шлесінджера ставить під знак запиту запляновану поїздку президента Форда до Китаю, хоча Білий Дім далі твердить, що поїздка таки відбудеться, хоча ще не встановлено точної дати.

Схвалюють дипломатичні зносини ЗСА з Китаєм

Вашінгтон. — Дослідчий Інститут Ґаллупа опублікував вислід анкети, переведеної цим Інститутом, в якій стверджується, що 61 відсоток запитаних висловились за встановлення дипломатичних зв'язків ЗСА з Китайською Народною Республікою, але аж 70 відсотків не бажали б, щоб Тайван (Формоза) став жертвою в переговорах між американським і комуно - китайським урядом.

Король Марокко Гасан відкликає добровольців

Аґадір, Марокко. — Марокканський король Гасан, після успішних розмов з речниками еспанського уряду, вирішив відкликати „мирний похід" марокканців на еспанську Сагару. Майже 150,000 вже були перейшли кордон між Марокко і Сагарою і ген аж за посередництвом радіо звернувся король Гасан, закликаючи добровольців повернутися до місцевости Тарфая на марокканській території. Це своє зарядження король повторив тричі, виступаючи в радіо і телебаченні. Рішення короля Гасана прийняли в дипломатичному світі і в ОН з великою полегшею, бо не дасть дипломатам змогу полагодити спір за еспанську Сагару мирним шляхом. Деякі політичні аналітики думають, що рішення короля, яке викликало велике невдоволення серед маршуючих добровольців, може коштувати йому трону, який від 1971 року вже тричі був захитаний, внаслідок розрухів лівих елементів, які бажають завести республіканську систему в країні.

М. РУДКО ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ ЗУАДК

Філядельфія (от). — В десятих Загальних зборах нашої харитативної централі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, що відбудуться тут в суботу, 22 листопада 1975 р. в залі Т-ва „Тризуб", візьме участь довголітній директор Европейського Представництва ЗУАДКомітету, Михайло Рудко. Збори ЗУАДК будуть не тільки звітом Екзекутиви і Дирекційної Ради за останні три роки, але насвітлять також ролю ЗУАДК-у в секторі Суспільної Служби та й намітять плян дальшої праці, що має у проєкті переселення деяких груп українських поселенців з мало-розвинених економічно країн до краще загосподарених країн з більшим українським поселенням. Переселенча справа — це засаднича діяльність ЗУАДК, що був оснований організованою українською громадою в Америці ще 1944 році з наміром принести найбільшу допомогу українським скитальцям після Другої світової війни. ЗУАДК переселив з Европи до заокеанських країн кругло сто тисяч виселенців-втікачів, ставши в обороні перед вимогами переможних держав прав українських виселенців, включно з такими окремими групами, як Українська Дивізія, вояки УПА, що для них ЗУАДК не тільки виєднав всі права переселенців — включно з правом на переселення, але й велику допомогу. Велика частина допомогової праці ЗУАДК була переведена його Европейським Представництвом, що в перші роки затруднювали кілька сот працівників — учасників акції допомоги. Европейське Представництво ЗУАДК продовжує заступництво українців в Европі і тому приїзд директора Европейського Представництва на загальні збори викликає зрозуміле зацікавлення. Директор Михайло Рудко працює в акціях ЗУАДК від перших початків діяльности нашої установи в Европі. Він був довгі роки керівником спеціяльної програми для втікачів американського уряду (ЮСЕП) при ЗУАДК, а від 1959 року виконує провідну ролю в Европейському Представництві, як його директор. Він репрезентує ЗУАДК на всіх конференціях в Европі, бере участь в нарадах Високого Комісара для втікачів у Женеві. Його приявність на загальних зборах ЗУАДК дасть змогу накреслити плян діяльности нашої установи в інших країнах поселення українців.

Екзекутива ЗУАДК ще раз пригадує всім своїм членам — українським організаціям і установам, які займаються допомоговою акцією, про делеґування своїх уповноважених представників-делеґатів на десяті загальні збори, як також запрошує до участи у цих зборах і спомагаючих членів. Збори почнуться в суботу, 22 листопада о год. 9.30 перед полуднем реєстрацією делеґатів. Увечорі буде спільна вечеря в тій же самій залі Т-ва „Тризуб", де відбуватимуться загальні збори. В усіх справах треба звертатися на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee, 1321 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141, Tel.: GLadstone 5-3774.

Помер св. п. д-р Лев Жабко-Потапович, учасник визвольних змагань, видатний церковний і громадський діяч

Крум Лини, Па. — Минулої суботи, 8-го листопада, тут помер на 85-му році життя св. п. д-р Лев Жабко Потапович, колишній полковник Української Армії та активний учасник українських визвольних змагань під час Першої світової війни, голова Українського Баптистського Місійного Т-ва, колишній пастор баптистських Церков у Львові і в Україні і опісля в Честері в Америці, член Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, один з найвидатніших наших баптистсько-церковних і громадських діячів. Осиротив дочку Богуславу та сина Богдана. Похоронні обряди заповіджено на вівторок, 11-го листопада.

Папа Павло просить італійців не піддержувати комуністів

Рим, Італія. — „Ню Йорк Таймс" в числі з понеділка, 10 листопада ц. р. інформує, що папа Павло VI звернувся з окремим закликом до італійського народу, зокрема італійців римо-католиків, щоб вони здержались від піддержки Комуністичної партії у її намаганні перебрати владу в Італії, або увійти на рівних правах з найбільшою і найсильнішою в Італії партією Християнських демократів до керівництва у федеральному уряді. Промовляючи на окремій церемонії в базиліці св. Івана Лютеранського, Папа заявив, що недавній засуд комуністів римським вікарієм кардиналом Полетті має його повну піддержку. Кардинал Полетті виступав два рази на протязі жовтня з пересторогою перед комуністами, які добиваються влади в Італії і бажають опанувати адміністрацію Риму, чого вони можуть доконати весною 1976 р. у виборах, якщо католики ставитимуться байдуже до цих намагань, як це було досі.

Виховання молоді „в дусі партійної відповідальности" було темою нарад пленуму ЦК ВЛКСМ

Москва. — Від 28 до 30-го жовтня відбувся тут черговий пленум ЦК ВЛКСМ (Комсомолу), на якому, як інформує совєтська преса, головну увагу віддано справі виховання комсомольської молоді „в дусі партійної відповідальности, зміцнення військової дисципліни, творчого ставлення до праці" тощо. Цьому питанні була присвячена також головна доповідь першого секретаря ЦК ВЛКСМ Є. М. Тяжільникова, у якій відзначалось, що „у роботі з комсомольськими кадрами комітети повинні керуватися ленінськими принципами, вимогами партії, положеннями і вказівками, що їх містять праці генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва". У роботі пленуму взяли участь працівники ЦК КПСС, міністерства і відомств, які закликали комсомольську молодь „вчитися комунізму" і гідно зустрінути XXV з'їзд КПСС, який, як відомо, має відбутися в перших місяцях 1976 року.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велика тривога

У розгарі нового сезону наших громадських активностей, за всілякими громадськими, національними, культурно - мистецькими, ювілейними та іншими імпрезами, за кампаніями збірок фондів на різні добрі цілі та в атмосфері відзначування 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя нашого поселення в цій країні та, вкінці, за всілякими особистими і родинними справами, ми не можемо, не повинні і не смісмо переочувати чи недоцінювати трагічного положення нашого народу в поневоленій Україні.

З України бо надходять найбільш тривожні вісті. До звичайної совєтської нужди вже в цьому році долучуються з кожним днем збільшувані труднощі в прохарчуванні. Вже тепер дошкульно відчувається недостача не тільки хліба, але навіть картоплі. Нарід затривожений, що буде дальше, бо до нових жнив ще далеко.

Але чи не найбільшу тривогу викликає помітно збільшуваний терор. Дехто думає, що режим вже тепер приготовляється відстрашити населення від виявів невдоволення з уваги на господарські труднощі, хоча першими і найбільшими жертвами збільшеного терору падають запідозрені в „дисидентизмі" та їхні родини, близькі і знайомі.

З багатьох джерел інформують, що зворот до найгіршого почався від злопам'ятної конференції в Гельсінках та підписання там „кінцевого документу" Европейської безпеки і співробітництва. Це потверджує факт, що сильне загострення терористичної системи відчувається не тільки в Україні, але також в усіх інших „республіках" і навіть в сателітних країнах, як Угорщина, Чехо - Словаччина та інші. Виглядає, що включення в підписаний в Гельсінках „кінцевий документ" клявзулі про „невтручання у внутрішні справи" інших країн було головною метою тієї гельсінкської совєтської затії, на яку дали себе зловити західні країни, включно з Канадою та Америкою. Власне американський підпис під гельсінкським документом використовує тепер совєтська терористична пропаганда, щоб усіх залякувати, мовляв, не очікуйте від нікого будь-якого заступництва чи порятунку. Очевидно, що це має свій вплив на залякане, стероризоване населення.

Така ситуація вимагає негайної і максимальної акції українців у вільному світі, зокрема в ЗСА і в Канаді. Всіма можливими способами і засобами ми повинні показати і довести до відома наших поневолених і тероризованих в совєтській тюрмі народів братів і сестер, що ніякі Гельсінки і ніякі декларації не припинять нашої акції в обороні їх людських прав. Треба максимально збільшити наші старання, щоб цією справою займалися американські і канадські законодавці, треба листами і телефонами до наших законодавців у Вашингтоні піддержати внесений конгресменкою Фенвік законопроєкт про створення постійної Конгресової комісії для слідкування за порушуванням людських прав в Совєтському Союзі, треба додатковими пожертвами піддержати акції Комітетів оборони Валентина Мороза, треба більшої і численнішої нашої участи в зібраннях і демонстраціях, влаштовуваних в обороні переслідуваних в Совєтському Союзі. В цих та подібних акціях нам треба обов'язково входити у зв'язки та тісно співпрацювати з іншими етнічними групами, зокрема жидівською.

Велика тривога вимагає посиленої акції!

Потрібна аґенція

Минулого тижня Палата Репрезентантів проголосувала законопроєкт, що пропонує створити незалежну федеральну агенцію, завданням якої було б заступатися за права споживачів - покупців під час переслухань чи засідань інших федеральних аґенцій, а також в судах, коли вирішуватимуться такі справи, як ціни на продукти, їхня якість тощо. Крім того, агенція мала б бути центром інформації для споживачів і головним посередником щодо їхніх зажалень. Сенат схвалив дещо відмінний законопроєкт ще в травні ц. р. і тому справа тепер пішла до спільної комісії обох Палат Конгресу для полагодження розбіжностей.

Хоча схвалені обома Палатами законопроєкти мають деякі недомагання, то президент Джералд Форд повинен дати згоду на створення такої аґенції, бо вона потрібна. Як вказують її прихильники, досі споживачі не мали офіційного заступника перед федеральним аґенціями, департаментами, як також під час судових розправ. За словами одного сенатора, така аґенція дасть споживачам „голос в Уряді, з яким мусітимуть рахуватися".

Але існує можливість, що президент Форд накладе „вето" на компромісовий законопроєкт, бо твердить, що така аґенція спричиниться до збільшення урядової бюрократії та збільшення видатків федерального уряду. Згідно із законопроєктом Палати Репрезентантів, бюджет для цієї аґенції виносив би 10 мільйонів річно, що є малою сумою в порівнянні з видатками інших федеральних аґенцій. Крім того, законопроєкти обох Палат Конґресу зазначують, що після кількох років законодавці мали б переглянути працю аґенції і рішити, чи припинити її діяльність, чи продожити. Отже, якщо б виявилось, що ця аґенція дійсно тільки збільшує бюрократію та своєю діяльністю не виправдує видатків уряду на неї, то тоді можна буде її зліквідувати. Наразі існують всі перспективи, що така аґенція виконуватиме корисні прислуги для споживачів і тому треба, щоб президент Форд погодився на її створення.

Передбачають дальші зміни в Пентаґоні

Вашінгтон, — Директор військової розвідчої аґенції в департаменті оборони ЗСА, генерал Даніел Ґрагам, підтвердив кореспондентам раніші поголоски, що він, ген. Ґрагам, зрезиґнував із свого становища з протесту проти звільнення президентом Фордом секретаря оборони Джеймса Шлесінджера і директора Центральної Розвідчої Служби (Сі-Ай-Ей) Вілліяма Колбі. Невдоволення серед високих старшин американської армії з приводу цього звільнення велике, заявив Ґрагам, і треба сподіватися в найближчому часі нових резиґнацій військовиків та інших урядовців в Пентаґоні.

В. Левенець

ФІКТИВНА ЄДНІСТЬ

В половині жовтня ц. р. у східній частині Берліну закінчила роботу так звана „робітнича група", яка складалася з представників 27 комуністичних партій Західньої Европи та завданням якої було підготовити проєкти документів для конференції комуністичних партій Европи, реченець відбуття якої вже кількакратно змінювано. Намагання Москви зберегти хоч зовнішню форму спільного комуністичного фронту і дій закінчилися фіяском, бо не тільки не знайдено однозгідности, але радше навпаки — делегати роз'їхались посварені, не узгіднивши навіть дати конференції, а основні ідеологічні і тактично - політичні розходження ще більше поглибились. Ідеологічні розходження полягають в першу чергу в тому, що Москва хотіла б використати цю конференцію для закріплення гегемонії і накинення своєї волі всім іншим комуністичним партіям та при їхній допомозі засудити „ворожу дію пекінських маоїстів". В цьому останньому питанні існують дуже поважні розходження між Москвою і комуністами Югославії, Італії, Еспанії і навіть Румунії, які не бажають беззастережно підпорядкуватися інструкціям Москви і постійно поборюють насильну „емансипацію", яка почалася, як відомо, ще за часів так званої десталінізації і після окупації Чехо - Словаччини значно поширилася.

Конференція комуністичних партій Европи спершу була запляновано на літо цього року. Проте, вже на підготовчих нарадах виринули засадничі контроверсії і 8-членна підготовча група, що складається з чотирьох представників, які беззглядно акцептують програму Москви, і чотирьох „незалежних", які підтримують незалежницьку політичну лінію компартій, не змогла осягнути узгіднення відносно дати конференції і тексту документу, [illegible] для узгіднення, мав бути пересланий всім центральним комітетам комуністичних партій в світі.

Випрацюваний німецькими комуністами первісний текст документу, який мав підтвердити провідне становище Москви, був [illegible] комісією вже таки на першій сесії нарад і покищо немає вигляду, що такий документ взагалі колинебудь може бути схвалений. Еспанські комуністи, наприклад, ствердили, що вони ніколи не підпишуть такого документу, у якому будуть натяки на будь - яку домінацію однієї партії над другою. Гідним уваги є також інтерв'ю керівника міжнародного відділу італійської компартії Серґе, поміщене в італійському журналі „Експрессо". Серґе між іншим заявляє, що скликання конференції комуністичних партій Европи майже неможливе під теперішню пору тому, що серед комуністичних партій панує розгардіяш і немає однозгідности в багатьох засадничих справах. „Ми не знаємо навіть, — заявив Серґе, — яку політичну лінію мав би сьогодні піддержувати міжнародний комуністичний рух". За його словами, редакційна колеґія в Берліні в липні і на початку жовтня ц. р., категорично відкинула запропонований східньо - німецькими комуністами проєкт тому, бо він далекий від реальности. В документі говорилось, що всі комуністичні партії стримлять до тих самих цілей і керуються спільною ідеологією. Тим часом, каже Серґе, „це не віддзеркалює фактичного становища в теперішньому комуністичному русі". Серґе погоджується з росіянами, що конґрес комуністичних партій Европи повинен відбутися ще перед XXУ з'їздом КПСС, але протиріччя між Москвою і західніми комуністами, які поглибились зокрема в часі революційних подій в Портуґалії, не можна зліквідувати протягом однієї ночі. Відомо ж, що практика Комуністичної партії в Португалії сильно вдарила по престижу західніх комуністичних партій і деякі з них (еспанці й італійці) відкрито засудили практику португальських комуністів і посередньо Москви, яка фінансувала і була спонзором всіх цих „революційних виступів" проти демократії.

Найтвердішим однак горіхом була на конференції проблема китайська, бо Москва весь час намагається, щоб европейські комуністичні партії засудили китайських „єретиків", а конференція комуністичних партій Европи була б для цього прекрасним форумом. Відомо, тільки в тому, що, наприклад, італійські, югославські, румунські, альбанські [illegible], частина португальських і навіть французькі комуністи відверто на підготовчих сесіях заявляють, що вони не бачать причини, чому треба викляти китайських комуністів". Поодинокі делегати висували твердження, що Китайська Народна Республіка „йде власним шляхом до „соціялізму" і немає потреби перешкоджати їй в цьому. Головну ролю, на думку багатьох аналітиків, у цьому двоподілі думок відносно Китаю безсумніву [illegible] совєтська імперіялістично - агресивна ментальність, характеристична для кожного совєтського центру, бо йдеться тут не про ідеологічну базу конфлікту між КНР і СССР, а про суто політично - державні й економічні інтереси Москви. Багатьом проводам комуністичних партій Західньої Европи з приводу цієї „агресивної ментальности" вже не раз приходилось, діючи в умовах демократичних суспільств, критикувати совєтський тоталітаризм і виясняти західнім обивателям, що „комуністи борються за побудову демократичного соціялізму в Европі і до цієї цілі йдуть власними шляхами". Очевидно, що протиріччя між поодинокими комуністичними партіями Заходу і Москвою будуть загострюватися, бо характер московського агресивного комунізму й імперіялізму не міняєтся.

В обличчі цього двоподілу думок, говорити про єдність комуністичних партій в Европі не приходиться. Радше треба думати, що суперництво Москви з Китаєм на терені Південно - східньої Азії і частинно в Европі поглибить ці різниці поглядів між комуністичними партіями в світі не те що не доведе до бажаної єдности, але навпаки, сприятиме існуючому роз'єднанню. Серед західніх комуністів починає поволі заникати надія на „еволюційні зміни" в Совєтському Союзі, а „гуманний" комунізм, у зв'язку з подіями в середині СССР і посиленим терором у відношенні до інакомислячих, відстрашує багатьох, колись навіть консервативних комуністичних лідерів на Заході. Тому совєтський „універсалізм" і проповідувану Москвою комуністичну єдність треба вважати фікцією.

І. Світ

НА ШЛЯХУ ДО ЄДИНОГО „СОВЄТСЬКОГО" НАРОДУ

В „гармонійному", „дружньому" суспільстві Совєтського Союзу немає сьогодні національного пригноблення або несправедливого використання окремих національних груп — так твердить кожний день совєтська преса та всі інші засоби масової комунікації і друку: книжки і брошури, які роз'яснюють, пропагують, поширюють одне — в СССР національне питання, вирішене назавжди. Воно вирішене згідно з принципами „комуністичної моральности — найвищої форми моралі", — як писав колись В. Ленін.

Коли є така „висока мораль" у керуванні СССР — державою, яка перебрала колишню тюрму народів — російську імперію, — то чому виникає постійно те саме питання; чому є такі „парадокси" в національній політиці СССР, і то в щоденному житті як є сьогодні, наприклад, в Казахстані. На 13 мільйонів населення там живе 858 тисяч німців, а українців — 933.000; для німців друкується часопис німецькою мовою, а для українців такого часопису немає.

Нема сумніву, що Політбюро КПСС тримається точно шовіністичного определення терміну, що таке „Націоналізм", надрукованого в „Політичному словникові", Київ 1971 р., на 328 стор. Там пояснюється, що т. зв. культурно - національна автономія є непотрібна, шкідлива (хоч в самому СССР є ряд національно - автономних областей та районів і, напр., Хакаська область з населенням 446.000 все ще існує, хоч хакасів є в ній тільки 56 тисяч). Правдоподібно, що німецький часопис друкується тому, щоби замилити очі Н і м е цькій (східній) республіці, або ж під її безпосереднім натиском.

Так само в Литовській СССР з населенням 3,129.000 є 240 тисяч поляків; для них друкується часопис польською мовою. Крім натиску з боку Польщі, це дістється ще й через те, що поляки самі тримаються своєї мови — їх аж 222 тисяч, — а знає мову російську дуже мала кількість з них, та й ті не хотять її вживати.

В Узбекській ССР виходять часописи, крім узбецькою та обов'язковою російською мовою, також мовами таджикською й татарською. Таджиків є там 448 тис., з них рідною мовою говорять 131 тис.; а з татарів, яких є там 573.000, визнають татарську мову рідною — 516.000. Знову ж і тут вживання російської мови у обох цих народів в Узбекській республіці незначне. Треба ще зазначити, що татари в Узбекістані не автохтони, а переселенці з різних причин, переважно адміністративних.

Ще є четвертий цікавий приклад: мовний стан в Грузинській республіці з її 4,686.000 населення; серед них: грузинів — 3,130.000, вірменів — 452.000, азербайджанів — 218.000 і росіян — 397.000. Для вірменів і азербайджанців видається їх рідними мовами окремі часописи. Для цілої республіки появляються грузинською та російською мовами, чого і треба очікувати; знову ж публікація періодичної преси для меншостей в Грузії пояснюється тим, що з вірменів вживають російську мову тільки 36.400, а з азербайджанцями справа є ще краща: серед них знайшлося тільки 2.685, які прийняли російську за мову свою (можливо це особи з мішаних подруж), а з них вміють читати по-російському всього 30.000.

Цікавий мовний стан і в т. зв. „Єврейській автономній області" Х а б аровського краю. Ця область охоплює 36 тис. кв. км площі з населенням 173 тисяч. Область була заснована в 1928 році, як противага проти заходів сіоністів здобути для себе Палестину, яка тоді перебувала під англійським протекторатом. Крім того треба було використати фінанси жидівських організацій в Америці.

Великий Географічний атлас СССР у томі, присвяченому Далекому Сходові, дає опис цієї автономної області та зазначає, що там є „місто Біробіджан з високою культурою, різними школами, музеями, фабриками тощо і видаються два часописи, російською та єврейською мовами".

Склад населення в жидівській автономній області є такий: жидів є 11.452, росіян — 144 тис. і українців — 10.558, що, безперечно, замало, щоб для них видавати часопис українською мовою. Зрештою, для українців свого часопису немає ані в Біробіджані, ані взагалі в Хабаровському краї, хоч укра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

ДО НОВИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРҐІЇ

Дні дешевої енергії належать вже до минулого. Бензина, газ, вугілля та електрика коштують сьогодні вдвічі більше, як кілька літ тому. Електрівні та газові компанії відмовляються в багатьох випадках інсталювати електричні та газові уладження в новозбудованих мешкальних домах з приводу недостатньої кількости електричного струму та газу.

Поставлені перед дилемою високих цін за пальне та повільного вичерпування енерґетичних копалин, енерґетичні пляновики звертають свою увагу щораз частіше в напрямі нових або призабутих форм енергії.

Хоч багато писалося і говорилося про енерґетичну кризу, ніхто в дійсності тієї справи не брав серйозно до серця. Загально сподівалися, що з побудовою більшої кількости атомових електрівень, особливо в ЗСА, енерґетична криза буде розв'язана.

Виявилося проте, що належне використання атомової енергії натрапляє на великі перешкоди екологічного характеру. У висліді, це сильно сповільнило будову нових атомових електростанцій та створило прогалину в розвитку нових джерел електричної енергії, причинившись до збільшення цін за електричну ужиткову енергію. Всі познаки вказують на те, що енерґетична криза буде дальше поглиблюватися, а її ціна за енергію буде стрімко пнятися вгору.

Єдина розв'язка в тій дилемі — це шукання нових джерел енергії, які можна б використати, для поповнення недобору конвенційних форм ужиткової енергії.

Такими новими, чи пак забутими формами енергії, на які тепер звернені очі федерального уряду, є сонячна, вітрова та вугільна енергії.

Сонячна енергія, як джерело огрівання, охолоджування, а навіть освітлювання будинків — не нова. Але вона досі була задорога, щоб могла з успіхом конкурувати з електричною, вугільною та газовою енергіями. Але тепер зі зростом цін та щораз більшою нестачею енергії — перед нею стеляться нові обрії та можливості.

Від часу, коли Геррі Томасон застосував солярну енергію для огрівання своїх двох будинків у Вашінґтоні, Д. К., багато експериментаторів пішло його слідами. Згідно з обчисленнями, В. А. Шерклифа, професора фізики з Гарвардського університету, в році 1975, побудовано в ЗСА 138 будинків, які заплянованo повністю або частинно огрівати сонячною енергією. 85 з них мають вже заінстальовані потрібні уладження, між ними 4 публічні школи в Пенсильвенії, Мериленді та Массачусетс. Стейт Конектикат одержав недавно з Вашінгтону д о т а ц і ю у висоті одного більйона долярів для побудови 40 мешканевих будинків для старших віком людей, які в 50 відс. мають бути огрівані та охолоджувані сонячною енергією.

Покищо велику перепону в масовім користуванні сонячною енергією в приватних мешканевих домах становить високий кошт інсталяцій, що дорівнюється $3.000 до $8.000.

І тому в майбутньому плянують, замість уладжень для користування сонячною енергією, побудову „солярних фарм", які будуть збирати сонячне тепло при допомозі великої кількости колекторів та витворювати пару, що буде спрямована до поодиноких електрівень для продукції електричного струму. На основі обчислень Федеральної Адміністрації Дослідів та Розвитку, використання сонячної енергії в 2000-ім році буде становити 25 відс. тотального зужиття світової енергії.

Друге, невикористане джерело енергії (до речі, також сонячного походження) є енергія вітру.

Найстарші вітряки були побудовані в Китаї та Персії між УІІІ та Х сторіччями нашої ери. В Европі вітряки здобули собі широку популярність щойно між XII та XУII сторіччям. І так, як вони зникли з винаходом дешевого пального, так вони, мабуть, знову відродяться з подорожінням та нестачею конвенційного пального. Багато речей вказує на те, що те відродження вітряків відбудеться ще за нашого життя.

Недавно Вілліям Гронімес, проф. Гарвардського Університету, запропонував вздовж Гарден Стейт Парквею кількасот вітряків з електричними генераторами, що витворювали б електричний струм та підсилювали ним електричні мережі стейту Ню Джерзі. Немає сумніву, що енергія вітру, екологічно „чиста" та, практично, безкоштовна, причиниться хоча б частинно до збалянсування захитаної тепер енергетичної рівноваги.

Найновіші досліди та обчислення вказують на те, що в 2000-му році вітряки будуть витворювати приблизно 18 відс. всього енерґетичного запотребування країни. Останнім джерелом частково здобутої, але найбільш потенціяльно сильної енергії є вугілля. Його колись вважали королем пального, але сьогодні, хоч „король" здетронізований, він має перед собою ще велике і світле майбутнє головно в ділянці синтетичних палив.

Три експериментальні уладження для перетворювання вугілля в газове рідке паливо, побудовані федеральним урядом в Чікаго, Рапід Сити та Західній Пенсильвенії. Четверте уладження має бути змонтоване цієї осени в Піттсбургу.

Посмність тих експериментальних вугільних заводів дорівнює 30 до 75 тонам вугілля на день. Але в проєкті є багато більше заводів з посмністю до 1000 тонн. Чи всі ці заходи та плянування будуть вистачальні для з л а г іднення енерґетичної кризи, покаже найближче майбутнє.

Але, якщо вони не матимуть навіть далекосяглого впливу на зміну енрґетичної ситуації, вони принаймні доводять, що щось в тім напрямі робиться.

СПРАВА ВАСИЛЯ СТУСА

ВИРОК І КОМЕНТАР

3

Рукописний текст листа Стус зберігав у себе до 12 січня 1972 р. Крім того цей наклепницький документ потрапив за кордон, про що 14 березня 1972 року повідомила антирадянська радіостанція „Свобода". У грудні 1972 року на пропозицію Чорновола дав згоду взяти участь у діяльності т. зв. „Громадського комітету захисту Ніни Строкатої", заарештованої за антирадянську діяльність. Членами цього комітету було складено заяву і довідку про особу Строкатої, де були наклепницькі твердження щодо правосуддя СРСР. У період після 1965 р. придбав у когось і зберігав до 12 січня 1972 р. два примірники антирадянського документу Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація", який є пасквілем на радянську дійсність, національну політику КПРС і практику комуністичного будівництва в СРСР.

У період після 1966 року придбав і зберіг до січня 1972 р. т. зв. „новелу" В. Захарченка „Дзвінок". Цей документ антирадянського спрямування паплюжить радянську дійсність, органи управління і державні установи, спосіб життя радянських людей. У 1968-9 рр. дістав у когось і зберігав до арешту рукописну збірку Холодного „Крик з могили", де у віршах „Собаки", „Дядько має заводи й фабрики" і багатьох інших автор з антирадянських позицій змальовує радянський лад, життя і побут нашого народу, зводить наклеп на політику КПРС і Радянського Уряду.

В грудні 1971 і січні 1972 рр., будучи на лікуванні в санаторії „Світанок" в м. Моршині, Львівської обл. у розмовах з відпочиваючими Мацкевичем П. М., Кислинським В. В і Сидоровим В. Г. висловлював антирадянські думки. Викладаючи їм свої ворожі погляди, в образливій формі висловлювався про засновника радянської держави, зводив наклеп на радянську демократію, водночас вихваляючи буржуазних націоналістів, які вели збройну боротьбу проти Радянської влади на Україні, зводив наклеп на матеріяльний стан трудящих нашої країни. Підсудний Стус, стверджуючи факти написаних ним згаданих документів, своєї вини не визнав, заявивши, що всі згадані вище написані ним вірші й листи і літературно-критичні дослідження не містять у собі антирадянських і наклепницьких тверджень, а в цілому відбивають дійсність і лише в окремих випадках, переважно в чернетках, долучених до справи, він припустився дещо різких висловлювань, але без мети підриву й ослаблення Радянської влади, хоч ці висловлювання якоюсь мірою об'єктивно й шкідливі, що він зрозумів під час суду, але в них немає жодного складу злочину. При цьому Стус пояснив, що ці окремі зарізкі репліки не є його сталими переконаннями, а лише хвилевими думками, що з'явилися під час складних життєвих ситуацій, але ці репліки містилися тільки в чернетках, долучених до справи, отже жодної соціяльної ролі вони не відгравали. (Далі йде доказова частина, де повторюється попередній текст з додатками висновків криміналістичних експертиз, протоколів огляду вилученої літератури у інших осіб тощо, тому я її опускаю).

Пояснення Стуса про те, що деякі його найбільш різкі чернеткові вірші складено під впливом хвилевих настроїв і не визначають його переконань, як відкинуті чернетки, а також про те, що виготовляючи, зберігаючи і ширячи рукописні збірки, листи й статті, він не мав мети підривати чи ослабляти Радянську владу, оскільки ці документи ні антирадянськими ні наклепницькими не вважає, судова комісія відкидає як такі, що не відповідають дійсності. З таких міркувань:

1. написані Стусом найбільш різкі антирадянські вірші він не знищив, а зберігав аж до вилучення їх під час обшуку, значну частину таких же віршів уміщено в нелегальних збірках „Зимові дерева" і „Веселий цвинтар", які Стус ширив серед своїх знайомих, а „Зимові дерева" потрапили за кордон і використані антирадянськими ворожими колами;

2. Різко антирадянське спрямування написаних і поширених документів, у яких зводиться злісний наклеп на радянський державний і суспільний лад, на політику КПРС і радянської держави в галузі культури, національної політики, побуту й праці та матеріяльних умов існування радянського народу є очевидним, а зберігання, виготовлення і розповсюдження Стусом цих антирадянських документів на протязі майже 10 літ і його виступи аналогічного змісту, те, що він має вищу освіту і склав іспити з кандидатського мінімум свідчать про те, що Стус усвідомлював суспільну небезпеку своїх дій і чинив із прямою думкою про підрив і ослаблення Радянської влади. Як пом'якшуючу обставину судова колеґія бере те, що в останнім слові Стус заявив про своє щире каяття і запевнив суд, що докладе всіх зусиль аби чесно служити радянській соціялістичній вітчизні.

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ ЗСА І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

Я. Гайвас

УКРАЇНЦІ НА ТЛІ ІНШИХ ЕТНІЧНИХ ГРУП

Проблема, поставлена в наголовку, охоплює цілість життя, усі його ділянки. ЗСА, це як кажуть, країна імігрантів, а до того можна додати, кра на етніч. груп. Одні більші, а другі менші, одні прибули раніше, інші пізніше, одні закладали основи життя в цій країні, інші разом з попередниками їх розбудовували й розбудовують. Всі вони, згідно з тривалими моральними заложеннями, на яких ЗСА побудовані, мають ті самі права й можливості, мають однаковий старт до здобування знання й освіти, позицій в державному й суспільному житті, матеріяльного добробуту й достатків.

Та не всі здобули однакові успіхи. На успіхи бо складається багато різних причин. Насамперед особисті прикмети людини, відтак її національно-групові особливості, оточення, побутові умови і тд. Накінець, мабуть найважніше, сила, спаяність і вага даної етнічної групи, чим вона є в порівнянні з іншими групами, яка опінія про неї.

Як ми виглядаємо в цьому відношенні в ЗСА? В Чікаго існує Дослідний Центр Національної Опінії — — під керівництвом відомого американського соціолога, священика Ендрю М. Грілі. Цей інститут завдав собі труду, щоб провірити, яких успіхів добилися поодинокі етнічні й релігійні групи на протязі існування ЗСА, як держави. Висліди цих трудів у деяких випадках потвердили загально прийняті опінії, в інших їх ослабили чи навіть категорично заперечили. До перших належить ствердження, що жиди займають перше місце під оглядом матеріяльних успіхів; властиво можна сказати, взагалі успіхів. В цифрах це виглядає так: жидівська родина мала річного доходу (в перечисленні на сучасні доляри) дол. 13,340. Наступними після них — ірляндські католики зі сумою 12,426 річно, за ними італійські католики зі сумою річного доходу дол. 11,748, далі за ними німецьку католики дол. 11,632, опісля польські католики 11,298. Щойно після них протестантські групи, про яких є загальна опінія, що вони швидко виходять на вершину американського життя. Починаються протестанські групи єпископальним віровизнанням, що на шостому місці, а далі йдуть методисти, баптисти і тд.

На якому щаблі цієї драбини є ми? Опубліковані в „Таймі" дані не говорять про це, може покищо. Але... ми, на жаль, не помилимося, коли висловимо думку, що ми зовсім внизу цієї драбини. Може й тому про нас, як і інших подібних до нас, нічого не сказано.

Саме тепер ми відзначуємо, чи радше повинні відзначувати, 100-річчя Українського Поселення в цій країні. Найкраща нагода витягнути ці цифри і взагалі ці проблеми на денне світло, проаналізувати їх, поробити висновки, та накінець застановитися, як нам далі бути.

Тим часом в нас про це все, надиво — тихо. В пресі прочитаєте про все, про те, що діється в світі, у вільних країнах і поза залізною заслоною, знайдете аналізи й коментарі до видання книжок і до жнив в СССР, що очевидно, корисне й потрібне, знайдете про місяць і про зорі, але про нас самих обмаль, або й зовсім нічого. Не обзиваються наші старші учені, не обзиваються, що далеко важливіше, молоді вчені, дослідники суспільного життя, мовчать історики, не дають вагоміших праць про наші господарські здобутки наші економісти. Чи не диво, що навіть сторічний ювілей нашого поселення не викликав ніякого пожвавлення на цьому відтинку? Українське сторіччя збіглося з 200-річчям Американської Революції. Подібно сталося з іншими етнічними групами. Різні їхні річниці теж збігаються з 200-літтям Американської Революції. І вони постаралися якнайкраще це відзначити. Данці, норвежці, яких 150-річчя організованого прибуття до ЗСА співпадає з Роковинами Незалежности, відзначили це присланням спеціяльних кораблі, приїхали їх королі, великі делеґації. Ми не маємо ні королів, ні кораблів, не маємо теж держави бо те щось, що є в Києві й називає себе республікою (не державою, бо держава є одна російська, або СССР) тільки дивиться за тим, щоб українці в світі зникли, забули свою мову, культуру, перестали бути окремою національно-культурною групою. Їм бо, московським ставленикам у Києві, було б легше. Бо скільки клопоту приносять їм виступи й успіхи ук-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗВЕРНЕННЯ І ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ ЗСА І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

До Українського Громадянства в З'єднаних Стейтах Америки:

Уже почалися врочисті святкування 200-річчя проголошення Американської Незалежности.

Ціла країна вкривається сіткою Комітетів. Всі міста, організації, національні групи, федеральні, стейтові і міські уряди приготовляються до цих великих роковин.

Українська спільнота в ЗСА активно включилася в ці святкування, щоб показати наш понадстолітній вклад у розбудову цієї благословенної країни.

У цій цілі з ініціятиви Українського Конгресового Комітету Америки покликано до життя Український Крайовий Комітет 200-річчя ЗСА. Крайовий і місцеві Комітети побудовані на широкій базі. До них входять громадяни, представники різних організацій.

Відзначаючи 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення ми бажаємо:

— Заманіфестувати перед цілою Америкою наш вклад у її розбудову ,виявити нашу всебічну участь у її дотеперішньому розвиткові та підкреслити нашу ролю й вагу в її дальшому рості. Ми завжди були, є і будемо творчим чинником у житті цієї країни, разом з іншими будемо її розбудовувати й зміцнювати внутрі й назовні, вносячи свої особливі, питомі вартості, які разом з такими самими вартостями інших творять американську дійсність.

— Зрушити українську громаду в ЗСА до посиленої праці, піднести її на вищий рівень та згуртувати для цього якнайширші кола. Наша сила в цій країні є важливим, а в майбутньому буде ще важливішим засобом у життьовій творчості й визвольній боротьбі українського народу. Українці в світі, а тим самим і ми в ЗСА є відтинком цієї визвольної боротьби. Щоб виконати як слід ці завдання, всі ми як один повинні брати якнайбільш активну участь. Двосотріччя Американської Незалежности і сторіччя нашого прибуття до ЗСА дають нам добру нагоду добитися цього.

Крайовий Комітет виготовив плян праці і рамову програму святкувань.

ЗАГАЛЬНОКРАЙОВІ ІМПРЕЗИ:

Вашінгтон — столиця ЗСА Український Тиждень. Таборування молоді, наукові конференції, з'їзди, мистецькі виставки, спортові гри, пописи молоді, пресові конференції і на закінчення — маніфестація під пам'ятником Тараса Шевченка.

Філядельфія —колиска американської незалежности. Український фестиваль, виставки образотворчого та народного мистецтва, імпрези.

Ню Йорк — осідок Об'єднаних Націй. Зустрічі з представниками поневолених народів, пресові конференції, імпрези, маніфестація.

ВИДАВНИЧІ ПРАЦІ:

250,000 памфлетів англійською мовою, факти про Україну, праці і брошури про 200-річчя Американської Революції, 100-річчя Українського Поселення, найважливіші документи американської історії та ін.

Здійснення цих плянів залежатиме у великій мірі від здобуття грошових засобів, і тому ми віримо, що між нашими організаціями, товариствами, фінансовими установами, професіоналами, купцями, промисловцями та заможнішими громадянами знайдеться щонайменше десять тисяч жертводавців, які вплатять по $ 25.00, $ 50.00, $100.00, $ 500,00 і $ 1,000.00 на фінансування і переведення в життя запляновано програми. Жертводавці, що вплатять на цілі Комітету $ 100.00 і більше одержать відповідні, мистецько оформлені грамоти, які будуть вручені в часі святкувань.

В порозумінні і за благословенням Владик наших Церков в дні 21-го вересня 1975 року будуть переведені під церквами збірки на жетони.

Українці! цією дорогою звертаємося до Вас з гарячим проханням допомогти нам своєю щедрою пожертвою відзначити гідно ці великі подвійні Роковини: 200-річчя Американської Революції, яка започаткувала побудову наймогутнішої в світі держави — З'єднаних Стейтів Америки, та 100-річчя нашого масового поселення в цій країні, яке започаткувало існування великої релігійної і національно-культурної громади.

Ці великі Роковини повинні стати для нас поштовхом і початком нової ери в нашому житті, ери пожвавлення нашої праці ,виходу на вищий щабель у нашому збірному й індивідуальному житті, зросту і поглиблення нашої творчої ролі в житті ЗСА та на цій базі зміцнення нашої участи у визвольній боротьбі українського народу і в боротьбі всіх народів нашої землі проти імперіялізму, поневолення народу народом, комуністичної тиранії та будь-якого визиску.

Ці великі цілі ми зможемо досягнути тільки збірним зусиллям, у якому не сміє забракнути ні одної ані одного з нас. Тож не жаліймо труду ні пожертви для великої, спільної нам усім справи.

Пожертви на цілі Українського Крайового Комітету 200-річчя ЗСА можна відтягати від оподаткування. Чеки і грошові перекази виставляти на Ukrainian Congress Committee (Bicentenial) та висилати на адресу УККА.

Ukrainian Congress Committee of America, Inc.
302-304 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Усі пожертви будуть з подякою потверджені та своєчасно проголошувані в українській пресі.

За Президію Комітету:

Йосип Лисогір,
голова

Іван Винник	Ярослав Гайвас	Іван Базарко
заст. голови і фін. референт	заст. голови і орг. референт	секретар

Ню Йорк, вересень 1975.

ПОВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ

Від постання Українського Крайового Комітету 200-річчя Американської Революції і 100-річчя Українського Поселення в Америці минуло півроку. За цей час Комітет виконав ряд завдань.

З рамени Комітету, або з його почину, появилися в українській пресі численні матеріяли до обидвох річниць, починаючи Зверненням, що його видав Комітет негайно після свого заіснування. В цих матеріялах, з'ясована широка концепція та пляни праці для відзначення обидвох роковин та в зв'язку з ними й накреслені ближчі та дальші завдання.

Крайовий Комітет у багатьох випадках ініціював або допомагав у творенні місцевих Комітетів 200 і 100-річчя. З місцевими Комітетами Крайовий Комітет намагається втримувати якнайтісніший діловий контакт. Одначе треба підкреслити, що не завжди місцеві комітети зі свого боку дбають про це. Дехто забуває, що брак комунікації і зв'язку позбавляє нас багатьох можливостей. Постійний діловий зв'язок дасть нам змогу на взаємні поради і допомогу, на обмін досвідом, врешті на доброзичливі критичні завваги, без яких ніяке діло не може розвиватися, як слід, та кращати.

Тому ми на цьому місці хочемо ще раз звернутися до всіх Комітетів 200 і 100-річчя, та до всіх організацій і товариств, і врешті до всіх людей, заінтересованих цими справами, із закликом, щоби вони нав'язали й підтримували з нами постійний діловий контакт. Користь з цього буде обопільна.

Не залишайте наших писем без відповіді, відгукуйтеся на наші друки, комунікати, висловлюйте свої критичні думки й завваги, будьте тим чином співтворцями спільного нам усім діла!

Крайовий Комітет заанґажував на декілька місяців для організаційних поїздок і для допомоги теренові, в першу чергу комітетам 200 і 100-річчя Ярослава Гайваса Ярослав Гайвас відбув уже ряд поїздок, а дальші є в пляні. Коли Комітет у будь-якій місцевості бажає собі його приїзду, то просимо нас негайно повідомити, подаючи докладніший реченець.

Як відомо, Крайовий Комітет має в пляні використати обидві річниці для тривалої активізації нашого життя. Деякі заходи в цьому напрямі вже пороблені, інші є в підготові. Це все вимагає матеріяльних засобів. Идеться про нашу загальну громадську потребу, про загальне добро й тому засоби на це мусять в першу чергу прийти від української громадськости. Крайовий Комітет уже звернувся з деякими фінансовими пропозиціями і проханнями, і в майбутньому буде це продовжувати і просимо піти цим проханням і пропозиціям назустріч.

Дотепер Крайовий Комітет видав, крім різних писем і закликів, листівок та звернень, три Комунікати. Справи, порушені в цих Комунікатах, важливі далі й деякі з них ми згадаємо на цьому місці:

В першому Комунікаті було прохання інформувати про пляновані імпрези на місцях, щоб їх можна було реєструвати у календарях державних установ, особливо у виданнях АРБА (Америкен Революшен Байсентеніел Адміністрейшен).

У другому Комунікаті порушено справу збирання історичних матеріялів про українське поселення в цій країні, та про наш вклад у її ріст і розвиток. Деякі осередки і організації вже приступили до цієї праці; інші виготовляють свої, або монографії українського життя в своїх містах і стейтах і т. д. Сьогодні ще раз звертаємося в цій справі й просимо її не занедбувати. Нашим завданням мусить бути: кожна місцевість і кожна українська громада повинні зібрати і видати матеріяли про своє минуле та про свої здобутки. Такі матеріяли вже треба публікувати в наших періодиках, не отягаючись, бо ми вже увійшли у період відзначування обидвох роковин. Наше століття у цій країні, як масової національно-культурної групи, припало вже в цьому році. Отже цього завдання не можна відкладати в ніякому разі.

В цьому Комунікаті звернено теж увагу на потребу зібрати звукові записи наших піонерів і старших людей, та взагалі тих, що можуть щось цінного сказати про наше минуле. Така усна передача виповнює багато провалин, які залишають писані документи.

В третьому Комунікаті був повторений заклик негайно реєструвати в Крайовому Комітеті заплянновані імпрези, та доданий був для цього запитний листок. Не всі, хто той листок отримав, виповнили його і надіслали нам. Просимо дуже тих, що цього ще не зробили, зробити це. Всяка проволока приносить нам великі шкоди і зриває працю.

Все це справи, яких не виконає ніяка Централя без допомоги поодиноких наших осередків. Якраз у цьому випадку більше можливостей, а тим самим і більше відповідальности за успіхи лежить на місцевих комітетах і громадах.

В нашій праці ми мусимо творити одну цілість. Тому тримайте з нами зв'язок, подавайте свої думки й проєкти, відгукуйтеся негайно на наші листи і заклики!

Президія
Українського Крайового Комітету 200-річчя Америки

Жовтень 1975 року
Ню Йорк, Н. Й.

Молодь підготовляється

Український Тиждень у Вашінгтоні, який має відбутися 20-27 червня наступного року у Вашінгтоні для відзначення 200-річчя Американської Революції і 100-річчя Українського Поселення привертає щораз більше уваги до себе. Запляннована програма вимагає великого вкладу праці численних людей і організацій. Як відомо, в цій програмі відведено молоді особливе місце. Крім запляннованого табору молоді всіх молодечих організацій і молоді, неохопленої організаціями, в якому повинно взяти участь понад тисячу учасників, а який повинен відбутися в одному з великих публічних парків столиці, участь молоді намічена в усіх інших імпрезах, головно у великому Здвизі, що відбудеться в суботу, 26-го червня 1976 р.

У пятницю, 24-го жовтня ц. р. відбулася в домівці КПС в Ню Йорку нарада Комісії молоді Крайового комітету. Нарадою проводила спершу пластунка сеніорка Слава Рубель, а відтак пластун сеніор — Любомир Романків. Нарада розглянула всі можливі варіянти таборування, а крім цього інші питання, зв'язані з активною участю молоді в Тижні.

Устійнено, що першим варіянтом є таборування на місці спеціяльно призначеному для українських таборовиків управою публічних парків. Коли б ця альтернатива не знайшла одобрення у керівних чинників, тоді ми видвигнемо другу, а саме побудування ними у Вашінгтоні таборового села, яким могли б користуватися різні організації й групи молоді після відбуття нашого табору. Якщоб і ця альтернатива не знайшла одобрення, тоді поодинокі організації молоді у власному заряді зорганізують більші прогулянка до ВВашінгтону з узглядненням участи в масовому всенародному Здвизі,який відбудеться в суботу, 26-го червня.

Після обговорення й вирішення цих питань, нарада, в якій брали участь представники різних організацій молоді, вибрала Управу Комісії Молоді. Очолив Комісію Евген Гановський, його заступниками стали Слава Рубель і Олексій Шевченко, — секретарем Віра Дорожинська. На референта справ неохопленої організаціями молоді обрано Віталія Пирога. Всім організаціям молоді, що згодом делеґують своїх представників зарезервовано місця в Управі.

ЗАПЛЯНОВАНІ ІМПРЕЗИ

Ціла українська громадськість ЗСА, всі її організації товариства і відзначать ці подвійні великі роковини. Кожна громада в себе, кожен стейт в стейтовому обсязі, а ми всі разом в загальнокрайовому маштабі. У цих відзначуваннях на кожному поземі ми мусимо показати себе якнайкраще, мусимо виявити себе як зростаючу динамічну національно-культурну групу, спраґнену широкої творчої співучасти в житті цілої країни.

Ми беремо масову участь у всіх загально-американських імпрезах, що їх організують міські, стейтові, чи федеральні адміністрації. Крім цього кожна громада повинна приготовити загальногромадські імпрези, в яких буде змога зокрема підкреслити сторіччя українського масового прибуття до цієї країни. Такі українські імпрези мусять об'єднати всіх, мусять бути масовими, змобілізувати цілу нашу громаду й притягнути тих, що стоять осторонь українського життя, що в ньому дотепер не були заанґажовані. Так поставлені відзначування 200- і 100-річчя стануть початком відродження українського громадського життя.

Старанням центральних проводів наших організацій відбудуться загально-крайові всегромадські імпрези:

— В місяці лютому 1976 р. в колисці українського організованого життя в Америці, в Шамокіні, Пен. відбудеться великий бенкет заходами Українського Народного Союзу, получений з мистецькою програмою.

— При кінці червня, 20-27 відбудеться у Вашінгтоні Український Тиждень. Організує його Український Крайовий Комітет при тісній співпраці УККА і всіх крайових організацій, та власних Комісій. Місцевий Комітет 200- і 100-річчя у Вашінгтоні співпрацює в тих заходах, а оперативне керування на місці спочиває в руках місцевої Комісії Крайового Комітету. Заплянновану програму Українського Тижня подаємо в іншому місці. На закінчення цього Тижня в суботу, 26-го червня відбудеться під пам'ятником Т. Шевченка всенародний Здвиг. Цей Здвиг який сьогодні дехто називає „Українським маршем на Вашінгтон", мусить перевершити все, чого українці дотепер довершили в столиці країни. В неділю, 27-го червня відбудуться архиєрейські Служби Божі.

— Зліт української молоді на „Верховині", відпочинковій Оселі Українського Робітничого Союзу останнього тижня місяця липня 1976. Організує й фінансово підтримує Український Робітничий Союз. Запрошені до участи всі українські молодечі організації і організаційно непов'язана молодь.

— Особливий наголос поставлено на імпрези для відзначення 200- і 100-річчя у Філядельфії, кузні американської незалежности й державности. На це призначений місяць серпень 1976 р. Мистецькі виставки, покази українських культурних здобутків, участь у Евхаристійному Конгресі, що відбудеться на початку серпня у Філядельфії, великий Фестиваль — це частина всесторонньої програми. Громадський комітет у Філядельфії постав одним з перших серед українських Комітетів 200- і 100-річчя і він уже добився чималих успіхів.

— Кінцевим загально-українським акордом будуть імпрези у Ню Йорку у вересні. Місцевий Комітет 200- і 100-річчя, Відділ УККА, всі громадські організації й установи докладають усіх зусиль, щоб ми показали себе якнайкраще у цій метрополії світу.

Оце загальні інформації про центральні імпрези. Точніші дані будуть подавані в пресі пізніше, як і пригадки, що треба робити, щоб вони випали якнайкраще.

Крайовий комітет і місцеві комітети звертаються з проханням до всіх подавати свої суґестії, завваги, пропозиції.

ІЗ НАЙДАЛЬШИХ ЗАКУТКІВ ЗСА

Напевно багатьом читачам цього часопису невідомо, що на Заході нашого американського Тихо-Океанського побережжя успішно діє Західнє Українське Євангельсько-Баптистське Об'єднання, яке об'єднує в собі чотири Євангельсько-Баптистські Церкви в Лос Анджелесі, в Санта Барбарі, Вурлінгаймі в Сіятлі стейту Вашінгтон.

В днях 1-3 серпня ц. р. відбулася численна Конвенція — 13-ий З'їзд вище згаданого Об'єднання при численній участи приявних. Ця подія, цього року, як і в минулих роках відзначалася урочистими Богослуженнями, змістовими проповідями голошеними бр. О. Гарбузюком, головою Всеукраїнського Євангельського Баптистського Братства і секретарем головою Об'єднання Д. Марійчуком хоровими духовими співами, сольовими співами, відповідними деклямаціями.

Відбулося ділове засідання, для полагодження біжучих справ. Обрано нову Управу, Західньо Українське Євангельське Баптистське Об'єднання на 75-76 р. На голову обрано пастора В. Рожка, заст. голови В. Іванчука, секретарем пастора М. Теслюка, заст. секр. С. Снігура, скарбником Н. Фрімена, заст. скарбника А. Бодрука, членом управи Д. Омельчука.

До всіх, що підготовляють імпрези з нагоди 200-річчя

Український Крайовий Комітет 200-річчя Американської Революції і 100-річчя Українського Поселення звертався уже декілька разів до місцевих Комітетів 200 і 100-річчя, та до організацій і товариств, як і до поодиноких громадян з проханням надсилати йому інформації про заплянновані імпрези. Ці інформації Крайовий Комітет з цієї нагоди мав передати до АРБИ для поміщення у многотиражному виданні-списку всіх імпрез в цілій країні. На жаль, відповіді з місць були незадовільні. Через те грубі книги, які вже появилися з поданням тисяч імпрез у різних містах Америки майже не мають інформацій про українські.

Цю прогалину ми мусимо за всяку ціну в чергових доповненнях цього видання виповнити. З огляду на пізню пору просимо зголошувати всі імпрези для вшанування 200-річчя Американської революції безпосередньо до АРБА: American Revolution, Bicentenial Administration, 2401 E. St., N. W. Washington, D. C., 20276.

Копії зголошень просимо надсилати до Крайового комітету, щоб ми могли мати докладний перегляд і могли його використати в остаточних зведеннях.

Зголошено Український Тиждень у Вашінґтоні

У п'ятницю, 24-го жовтня ц. р. представники Українського Крайового Комітету 200-річчя Америки, й його голова Й. Лисогір, Едвард Попіль і С. Курилас відвідали Уряд Програми 200-річчя в управі міста Вашінгтону й предклали там докладний опис усіх виступів, що їх предбачено на Український Тиждень у Вашінгтоні, 20-27 червня 1976 р. На письмі виготовлено все те, що Крайовий Комітет має у пляні й разом з різними нашими організаціями й товариствами почав організувати. Окремо подано широко обговорення плянованого табору української молоді, підготовою якого займається Комісія Молоді Крайового Комітету.

В програмі докладніше подано про:

Студентські Студійні Дні, які підготовляє з рамени ЦЕСУС Андрій Чорнодольський. В письмі зложеному у Вашінгтоні зазначено, що темою студійних днів буде актуальна життьова проблематика, з якою зустрічаються, або зустрінуться студенти й молоді професіоналісти.

—Наукові конференції й зустрічі, які підготовляють члени УВАН і НТШ, Асоціяція Професорів американських коледжів і університетів, та інші наукові установи.

— Виставка українського образотворчого мистецтва. Виставку цю організує Об'єд-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПОЖЕРТВИ

ПОЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

ЛИСТА Ч. 1.

МЕЦЕНАТИ (понад 1,000.00 долярів.

Український Конґресовий Комітет Америки Ню Йорк 5,000.00 дол.

Український Народний Союз Джерзі Сіті, Н.Дж. 1,000.00 дол.

ДОБРОДІЇ (понад 500.00 дол.)

Д-р Всеволод Когутяк 500.00 дол. Український Робітничий Союз Скрентон, Па. 250.00 дол., Союз Українців Католиків „Провидіння" Філядельфія 250.00 дол.

По 100.00 дол.

Ню Джерзі: Йосип Лисогір, Юрій Сінельник, Теодор Гелемей, Станислав Равриш.

Ню Йорк: Роман Іваницький, В. Натина, Осип Баран Ілліной: Іван Козій, д-р Степан Войтович.

Арізона: Михайло Мельникович.

Фльорида: Анастазія Соколовська.

Огайо: Володимир Дучинський.

По 50.00 дол.:

Ню Йорк: д-р Володимир і Марія Душник, мґр Іван Базарко, Іван Винник, д-р Іван О. Флис, Лена Проць, Український Народний Дім, д-р Василь Кіналь.

Ню Джерзі: Володимир Сохан, Уляна Дячук, Степан Гавриш, Антін Драґан, Ярослав Гайвас, Іванна Джус, Йосиф Іван Різник, Іван Ладичка, Ярослав Загора.

Пенсильвенія: Едвард Попель, Відділ УККА Честер.

Огайо: Ізидор Заплатинський.

Мічіґен: Ярослав Білоус.

Кентаки: Борис Шарий.

По 30.00 дол.

Пенсильвенія: Вікторія Ванська.

Мериленд: о. Володимир Грабець.

По 25.00 дол.:

Ню Йорк: прем'єр Юліян Ревай, Володимир Сушків, Михайло Салдан, мґр Онуфрій Германюк, Іван Галущик, Юрій Храневич, Петро Поліщук, Данило Лукавий, Микола Черник, Олекса Білоус, Іван Василишин, Юрій Левицький, Іван Скробач, Марія Андрейко, Іван Текало, Степан Яць, Андрій Макарушка, Богдан Гарбевський, Іван Антоняк, Марія Микитишин.

Ню Джерзі: о. Антін Борса, Іванна Савицька, Данило Гупаловський, Богдан Федасюк, Анна Мінісале, Орест Клюфас, Володимир Дитиняк.

Вірджінія: проф. д-р Лев Добрянський.

Коннектикет: о. монс. Степан Хрепта, о. прот. Іван Чумак, Филимон Савечка, Василь Гіна, Михайло Торік, Василь Горохівський.

Пенсильвенія: о. Антін Хлистун, інж. Григорій Васильевський, Ярослав Млинко, Ярослав Коропей.

Мериленд: Ігор Мухин, В. Верхняк.

Індіяна: д-р Олександер Стрільбицький.

Огайо: Степан Шіпка, Яків Німелович, Петро Масник, С. Перейма.

Мічиґен: Василь Неґрич, Ольга і Іван Федишин, д-р Еміль Лебедович, Йосиф Гельнер.

Ілліной: Наталія Харів, Розалія Чміль, Степан Скробач, Микола Бодель, проф. Марія М. Овчаренко, д-р Ігор Кодельський, Ярослав Чорномаз, Стівс Лавич.

Фльорида: Петро Ікалович, Іван Ткач, Роман Сідуляк.

Норт Каролайна: Моррей Сенкус, Вадим Яровейко, Константин Бохенко.

Кентаки: д-р Леонід Мостович.

По 20.00 дол.:

Ню Йорк: Теодор Мирошниченко, Самуїл Ровдич, Омелян Кулицький, д-р Дмитро Капітан, Осип Левицький, Микола Андрейко, Роман Стефанюк.

Пенсильвенія: Зенон Антоняк.

Ілліной: Теодор Кікцьо, Микола Черевайко.

Огайо: Михайло Вербицький.

Коннектикет: Степан Круліковський.

Массачусетс: Л. Намака.

Ню Джерзі: Микола Бойчук, д-р Роман і Анна Трохимчук, д-р Аскольд Мосійчук.

По 15.00 дол.:

Юрій Зеленський, Ольга Яхно, Семен Герула, д-р Роман Погорецький, Іван Щабельський, Дмитро Бобеляк, Мирослав Роговський, Іван Кузь, Дональд Смерека, Данило Максимюк, Іван Денисенко, д-р Богдан Бурбело, Дмитро Гулич, Н. Коцелко, Михайло Терлецький, Михайло Ставничий.

По 10.00 дол.:

Ню Йорк: Ірина Букоємська, Микола Онищенко, В. Верищук, Софія Теслюк, Антін Дикий, Осип Гарасимяк, Михайло Полегон, Степан Цимбала, Іван Юрченко, Теодор Май, Павло Данилів, Сем Літепло, Марія Стефанишин, Степан Пастушин, Юрій Петрикевич, Теодор Елиїв, Тарас Керницький, Мирослав Кулинич, Евген Піндичук, Степан Скрибайло, Софія Масловська, Юрій Кравець, Микола Богдан, Стефанія Дацко, д-р Северин Черниковський, М. Вертелецький, Рассел Колодій, Роман Керницький.

Ню Джерзі:

Отець Іван Ілященко, Павло Тиравський, Галина Мартинів, Петро Завада, М. Макарчук, Павло і Аніта Роік, Іван Клебань, Антін Кравець, Б. Жеребецький, д-р Микола Терлецький, Степан Челяк, о. Микола Старух, Петро Манюк, Еміль Майто, проф. д-р Г. Гагарин, Петро Вільшинський, Богдан Попович Іван Скакун, Франк Літовчинський, Ярослав Вігун, Стефанія Галькович.

Пенсильвенія: Модест Артимів, Марія Карпяк, Лев Іваськів, Катерина Дубас, Петро і Ксеня Генґало, В. Гарасим, Іван Гаврас, Михайло Левиць, Микола Щур, Петро Ярема, д-р Роман Слиць, Тимко Скрипан, И. Гріненко, Леон Шморгун.

Індіяна: Ірена Сенечко, Антін Тарадайка, Панас Климко, Юрій Дробаха.

Небраска: Матвій Проців.

Коннектикет: Федір Сломошинський, Василь Робак, д-р Теодор Чуй, Роза Воробець, Осип Волк.

Каліфорнія: Дмитро Німилович, Михайло Костів,

Фльорида: Андрій Холевка, Михайло Чорний.

Міннесота: Ольга Амброзяк, Ірена Колодницька.

Мериленд: Тарас Новосівський.

Огайо: Марко Мельнишин, Любомир Гевко, Роман Коровайчук.

Массачусетс: Мирон Волох, д-р Петро Козіцький.

Айова: Д. Нестеренко.

Луізіяна: Іня Гікава-Євич.

Мічиґен: Михайло Д. Гладій, Осип Кушнір, М. Ільницький.

Ілліной: Осип Губчак, Олекса Моцьо, Михайло Церковняк, Андрій Дідик.

Вісконсин: Василь Січкович.

Вірджінія: Петро Данилюк, Ігор Котлярчук.

Ню Джерзі: Степан Місило 6.00 дол.

По 5.00 дол.:

Ню Йорк: Іван Кефор, Г. С. Процюк, Софія Лепка, Степан Тимків, Михайло Халупа, Лев Вербицький, В. Бошко, Р. Яців, Зенон Ціховляз, Сергій Небошинський, Неля Павлів, Михайло Антоняк, Ярослав Станецький, Микола Варицький, д-р Марія Кознарська.

Ню Джерзі: Олекса Кедрицький, Григорій Кінаш, Григорій Тесленко, С. Кухлевський, Григорій Прус, Люба Савойка, М. Плещкань, Анна Герман, Мотря Занко, Володимир Дебайло, Анастазія Попик, М. Дорошенко, Евген Хмаренко, Богдан і Ізидора Боярський, Денис Стахів.

Пенсильвенія: Анатолій Слісаренко, Варвара Котелевич, Ярослав Масюк, Мартин Каструк, Сифотинець св. Василія Великого, Нестор Лев, Богдан Конецький, Іван Савчук, Остап Миськів, А. Бланарович, Джін Яйка, Василь Стефурин, Олекса Задубера.

Огайо: Т. Фурса, Олег Мороз, Василь Дзюблик.

Массачусетс: Делен Школяр, Петро Голик.

Міннесота: Н. Плегар.

Ілліной: Михайло Бурбан, Микола Когут, Михайло Долошицький, Степан Сивик, Михайло Тимець.

Мериленд: Марґарета Ґарбер.

Мічиґен: Іван Карпяк, Ілля Волинець, Анатолій Соколєв, Ірена Мельник.

Коннектикет: Параскевія Витвицька, Анатолія Панченко, Михайло Мороз.

Ровд Айленд: митр. прот. о. В. Коваленко, Константин Ліпка.

Фльорида: Ольга Литвин, Марія Скат.

Каліфорнія: Гнат Городецький.

Віра Петрощук 4.00 дол. Чікаґо, Ілл.

По 3.00 дол.: Катря Васильчович, Анна Тарас, М. Ґулій, Г. Горбач, Евгенія Гринишин, Катерина Павлишин, Юліян Бачинський.

По 2.00 дол.: Богдан Рудий, Олена Харамбура, Степан і Анна Слука, Сімон Мандюк, В. Кікта, Михайло Неділко, Марія Бучко, Омелян Урбанський.

По 1.00 дол.: Гриць Даньків, Павло Андреас, Іван Тиньо. Роман Беґей 2.50 дол.

Працівники Головної Канцелярії УНСоюзу, збіркова листа число 885 — 82.00 дол.

Олександер Благітка 27.00; Меланія Мілянович 10.00; по 5.00 дол. Евгенія Куфта, Степан Курляк, Михайло Юзенів; Евгенія Ратич 3.00; по 2.00 дол.: П. Андрієнко-Данчук, Марія Савчак, Софія Кришталська, Павло Фуґа, Ірина Благітка, Ольга Парубчак, Стелла Раєн, Іванна Коць, Наталка Залуська, Дана Ясінська, Слава Левицька, Деоносій Смотрич, Марія Кобринська; Аня Чекай 1.00 дол.

Працівники Редакції і Адміністрації „Свобода"

Збіркова листа число 889 — 120.00 дол.

По 10.00 дол.: Люба Лапичак, А. Домарацький, Степан Чума.

По 5.00 дол. Василь Тершаковець, Володимир Левинець, Любов Коленська, Людмила Волянська, Н. Н., І. Мазуркевич, Стівен Пілип, Михайло Пілип, О. Пітьо, Олена Генгіш, Дарія Семеґен, Олена Смотрич, Марко Гуменний, Петро Постолюк, Зенон Снилик, Квітка Стецюк.

Тамара Кардашинець 3.00 дол.; по 2.00 дол.: Ігор Длябога, Роман Чопик, Іван Липовий; Йосиф Форенбаґер 1.00 дол.

19-ий Відд. УНСоюзу ім. Д. Галичина, Ню Йорк

Збіркова листа ч. 1436-1437 збірщик д-р Роман Голіят — 45.00 дол.

По 10.00 дол.: інж. Нестор Пінковський, інж. Микола Панченко, Роман Голіят; інж. Андрій Заліско 5.00 дол.

28-ий Від. УНСоюзу Гюстон, Тексас

Збіркова листа число 1445, збірщик Марта Марія Ушак — 82.69 дол.

По 20.00 дол.: Отець Волтер Вербіцкі, В. Балабан; Д. В. 5.00; по 3.00 дол. Іван Микитин, Анна Полевчак, Ярослав Ільчина; по 2.00 дол.: Богдан Гірка, Кіхтан, Юрко Микитин, О. Данилик.

Українсько-Американський Суспільно-Культурно-освітній Клюб 10.00 дол.

По 1.00 дол.: А. Заблоцький, Степан Романець, Тед Катаба, М. Філліпс, Марта Ушак, Бил Вирд, Вілліям Вирд, Г. Кронлей, І. Кронлей, Н. Н., Мичак 0.69. дол.

46-ий Відділ УНСоюзу Ню Йорк. Збіркова листа ч. 1500, Збірщик Іван Сквіртнянський — 10.00 дол.

48-ий Відділ УНСоюзу Рідінґ Па. Збіркова листа числа 1482-1483, збірщик Стефан Івасечко — 44.00 дол.

По 2.00 дол. Степан Івасечко, Стефан Павлик, Антін Макара, Михайло Лучків, Марко Готос, Іван Теребецький, Семен Макара, Алекс Давид, Стах Яровецький, Семен Кілик, Микола Дубик, Борис Гак, Теодор Федів, Володимир Макара, Ігор Цап, Степан Кіцелюк, Анатолій Вовк, Павло Дуда, Стефан Волянський, Йосиф Кілик, Михайло Кілик; по 1.00 дол.: Едвард Войд, Михайло Виняр.

53-ий Відділ УНСоюзу в Піттсбурґу, Па., збіркова листа число 1398, збірщик Дмитро Головатий — 10.00 дол.

Дмитро Головатий 10.00 дол.

58-ий Відд. УНСоюзу Ютика, збіркова листа ч. 1388 — 6.00.

По 1.00 дол.: Володимир Ковалевський, Микола Ковалевський, Іван Гербовий, Дмитро Гербовий, Теодозій Гербовий, Михайло Грибіняк.

122-ий Відд. УНСоюзу Тавтон, Масс., збіркова листа ч. 1265, збірщик Михайло Попович — 8.00 дол.

Михайло Попович 5.00 дол.; по 1.00 дол.: Михайло Попович мол., Павло Попович, Марія Бурґес.

356-ий Відд. УНСоюзу, Омага Небраска, збіркова листа ч. 862, збірщик Олекса Продивус — 22.00 дол.

Т-во „Карпати" 356 Від. УНС 10.00 дол.; по 2.00 дол. Михайло Воробець, Олекса Продивус, Андрій Симатчин, Михайло Дена; по 1.00 дол.: Михайло Гошуляк, Михайло Лобур, Гриць Дмитрів, Ярослав Продивус.

368-ий Від. УНСоюзу в Маямі, Фльорида, збіркова листа ч. 844, збірщик Відділ УНС — 25.00 дол.

368-ий Відділ УНС, Маямі — 25.00 дол.

488-ий Відділ УНСоюзу, Фенікс, Арізона, збіркові листи числа 733-734, збірщики: Василь Литвинишин — 21.00 дол., С. Попович — 22.00 дол.

По 5.00 дол.: М. Дидик, М. В. Вілик, Роман Мак; по 3.00 дол.: Ігор Кудакович, Ярослав Росола, Д. Дидик; по 2.00 дол.: Василь Литвинишин, С. Попович, о. М. Колодій, Івасів О., С. К.; по 1.00 дол.: Іван Йоцко, М. Чорнописький, А. Неофіта, Микола Шовковий, В. Турилів, П. Дзявура, Л. Савіліян, Франціс Маркер, Іван Вохановський.

290-ий Відділ УНСоюзу, Куртіс Бей, Мериленд, збіркова листа ч. 979 — 20.00 дол.

290-ий Від. УНСоюзу св. Неп. Зачаття Пречистої Діви Марії 20.00 дол.

ЛИСТА Ч. І а

По 50.00 дол.: Д-р Віталій Богданів, д-р Орест Веселий.

По 25.00 дол.: Еміліян Катеренюк, Макс Перекрест, Т. і О. Зазуля, д-р Михайло Наболотний, д-р Марія Фішер-Слиж, Леон Мандзюк.

С. Шеплоцький 20.00 дол.

По 10.00 дол.: Володимир Вілий, Ляриса Томаселі, Л. Романовський, Юрій Кобрин, Дмитро Товарницький.

По 5.00 дол.: Йосиф Янович, Іван Зінченко, Іван Срадомський, Микола Борецький, Михайло Косовський, Степан Коцюба, Богдан Козак, Ненсі Тихновець.

Юрій Чайка — 3.00 дол.

ВПЛАТИ ЗА ЖЕТОНИ — 1,760.29 дол.

Відділи Українського Конґресового Комітету Америки

Джерзі Сіті 199.50 дол., Елізабет 140.00, Янґставн 140.00, Вотерветр 140.00, Бріджпорт 105.00, Менвілл 91.00, Гемпстедт 77.00 дол., Обрн 70.00 дол., Вільмінґтон 70.00, Кемден 70.00, Ню Бронсвік 80.50, Бруклин 75.00, Честер 67.20, Бінгамтон 53.10, Амстердам 42.70; Зенон Комоницький Па. 38.50, українська православна парохія Парма 100.00, українська православна парохія св. Юрія Міннеаполіс 70.00 дол., о. А. Юрій Двораківський Нортгептон, Па. 70.00 дол., українська православна парохія Кліфтон 18.00, о. В. Чугай Влесвілл, Мд. 16.65, українська православна парохія Вунсакет, Р. А.

Разом вплинуло — $ 15,471.51

УКРАЇНЦІ НА ТЛІ ІНШИХ...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

раїнців у світі, їхні церкви, школи, організації, видання... Без них як же легко дихалося б „республіканським" міністрам у Києві! А так, навіть українці-туристи, що приїжджають відвідати Україну, великий клопіт, який починається тим, що вони говорять по-українськи й не розуміють „общепонятного язика".

На щастя нас самих стати взятися до того всього, що в інших народів роблять їхні державні чинники, консулі й амбасади, правління. Тільки покищо ця невідхильна потреба й можливість не станула в нашій свідомості тим, чим вона повинна бути.

Цифри, подані вище, між іншим показали, як високо стоять своїми матеріяльними здобутками італійці. Та їм цього замало. В щоденнику „Ню Йорк Таймс" з неділі, 19-го жовтня ц. р. директор однієї з італійських установ у цій країні пише так: „Надходяче сторіччя першої великої іміґрації південних італійців до ЗСА повинно бути нагодою для переоцінки ролі, яку відограли південні італійці в Америці від 1880... Італійсько-американська громада зазнає труднощів в осягненні деяких соціо-економічних і виховних цілей... Тактаки написано. Не зважаючи на третє місце в матеріяльних успіхах, не зважаючи на сенаторів, губернаторів, конгресменів італійського роду, на італійське засилля в адміністрації, судівництва. Майкел Суоцці говорить про труднощі. Він хоче більше, він хоче кращих успіхів для своїх італійських співгромадян. Він використав близьке сторіччя масового приїзду південних італійців до цієї країни, щоб на сторінках найбільшої газети в статті „Про італійців" написати: „Ще багато мусить бути осягнено; великі перешкоди ще далі перед нами. Ми, знаємо, що Америка не робить дарів слабим і роз'єднаним..."

А що ж повинні сказати ми у нашій ситуації? Найгірше мовчати! Саме, це ми й робимо!

Зголошено Український...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

нання українських образотворчих мистців. В розмовах між представником Крайового комітету і головою Об'єднання, М. Черешньовським склалось домовлення, що у виставці будуть виставлені типові й вартісні картини, різьби, дебеворити, то що, українських мистців, в першу чергу з Америки. Виставку цю організує Об'єднання образотворчих мистців.

— Виставка українських книжок і друків. Цією преважливою справою зайнялося Товариство бібліотекарів, а його голова д-р Лучків доручив Крайовому комітетові на зв'язкового до цієї справи у Вашінґтоні Василя Надрагу, бібліотекаря.

— Деякі організації, особливо професійні, вже зголосилися, що відбудуть свої річні з'їзди й наради в часі Українського Тижня у Вашінґтоні. Крайовий Комітет звертається до всіх організацій з проханням застановитися, чи не могли б вони своїх річних нарад і з'їздів, які припадають у 1976 р. відбути у Вашінґтоні. Це піднесло б вагу Українського Тижня.

— В п'ятницю, 25-го червня відбудеться великий репрезентативний концерт в одній з відомих заль Вашінґтону.

В суботу буде великий масовий Здвиг біля пам'ятника Т. Шевченкові в поєднанні з маршем і маніфестацією на головних вулицях Вашінґтону. Всі організації й товариства прошені включити це в свої програми й подбати, щоб усе їхнє членство прибуло на цей день до Вашінґтону.

— У неділю Владики правитимуть Урочисті Архиєрейські Служби Божі. В супровідному письмі до Екзекутивного Директора Уряду Програми 200-річчя, д-р А. Найтона Стенлі, Крайовий комітет так з'ясував цілі Українського Тижня:

З нагоди 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в цій країні „представити американській громадськості наш вклад у розвиток Америки, заманіфестувати нашу ролю в її дальшому розвитку. Ми завжди були й будемо творчим елементом в житті цієї країни, разом з іншими розбудовували й зміцнювали і далі зміцнюватимо її внутрішньо й зовнішньо, вкладаючи питомі нам вартості й наші особливості, які разом зі скарбами інших етнічних груп творять сучасну Америку".

Представники столичного Уряду Програми 200-річчя приобіцяли зі свого боку усю потрібну допомогу й підтримку.

Табори матимуть свою окрему зовнішню й внутрішню програму. Організації Молоді матимуть свої самостійні програми, а крім цього будуть спільні виступи всіх молодечих організацій. Будуть спеціяльні імпрези для мешканців Вашінґтону, а зокрема для молоді столиці.

МІСЦЕВІ КОМІТЕТИ 200- І 100-РІЧЧЯ

Крім створеного з ініціятиви УККА центрального Українського Крайового Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення, в цілому ряді громад і стейтів існують місцеві Комітети для тієї самої мети. Один із перших таких Комітетів був створений у Філядельфії під проводом д-ра Івана Скальчука і, цей Комітет відіграв у нашій громаді в цьому відношенню піонерську ролю. Поважну активність розгортають також Комітети в інших громадах. Повного їх виказу ще немає, а внизу подаємо тільки інформації про ті місцеві Комітети, про які вже були дописи у „Свободі". Подані у цьому виданні назви не в усіх випадках є повні.

Міннеаполіс, Мінн.: Громадський Комітет для вшанування 200-річчя ЗСА (при УККА). Голова — д-р Михайло Козак, секретарі: п-і Леся Луцик і Христина Тащук.

Клівленд, Огайо: Український Спадщинний Комітет для стейту Огайо (з рамени СУА).

Філядельфія, Па.: Громадський Комітет для відзначення 200-річчя ЗСА. Голова — д-р Іван Скальчук, секретар — інж. Мирон Білас.

Віллімантик, Конн.: Український Стейтовий Комітет 200-річчя Америки. Голова — проф. Іван Телюк.

Сиракюзи, Н. И.: Комітет 200-річчя Американської Незалежности. Голова — д-р Іван Гвозда.

Боффало, Н. И.: Громадський Комітет для відзначення 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення в Америці (при УККА). Голова — Василь Шарван, секретар — Марія Гаврилюк.

Ст. Пітерсбурґ, Фльор. Ініціятивна група для відзначення 200-річчя ЗСА.

Ню Йорк, Н. И.: Український Комітет 200-річчя ЗСА. Голова — д-р Іван О. Флис, секретарі: Розалія Полчі і д-р Василь Вереш.

Піттсбурґ, Па.: Український Комітет 200-річчя Американської Незалежности. Голова — Михайло Комічак.

Янґставн, Огайо: Український Комітет для відзначення 200-річчя Американської Незалежности (при УККА). Голова — адв. М. Юрчишин, секретарі: пані Дж. Бодат і Дж. Пампілі.

Рочестер, Н. И.: Український Комітет для відзначення 200-річчя Американської Незалежности (при УККА). Голова — Роман Куціль, секретар — Оля Король.

Мейплвуд, Н. Дж.: Комісія спеціяльних подій в рамках Комітету для відзначення 200-річчя Незалежности Америки. Голова — А. Кейбіда.

Округа Пассейк-Берґен, Н. Дж.: Український Комітет 200-річчя ЗСА (при УККА).

Честер, Па.: Український Комітет для відзначення 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА. Голова — Йосип Курман.

Стейт Вашінґтон: Комітет 200-ліття Америки та 100-ліття Українського Поселення. Голова — Володимир Клос, секретар — Надя Даниш.

Бостон, Масс.: Діловий Громадський Комітет для Відзначення 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА (при УККА). Голова президії — Орест Щудлюк, секретарі: Марія Кайко і Роман Дашавець.

Ню Гейвен, Конн.: Українська група в Міжетнічному Комітеті для відзначення 200-ліття Америки. Голова групи — д-р Михайло Снігурович.

Трентон, Н. Дж.: Громадський Комітет для відзначення 200-річчя Американської Незалежности (при УККА).

Клівленд, Огайо: Український Комітет 200-річчя Америки. Голова — д-р Андрій Бойко, секретарі: Джіні Бокер і Роман Возняк.

ХРОНІКА ІМПРЕЗ

Крайовий та місцеві Українські Комітети 200-річчя Незалежности ЗСА і 100-річчя Українського Поселення не тільки заплянували, але вже і відбули ряд імпрез для відзначення тих роковин. Внизу подаємо коротку хроніку тих імпрез, про які вже були дописи у „Свободі".

Фенікс, Аріз.: українці в етнічному фестивалі 19-20 квітня ц. року.

Стейт Вірджінія: українці півн. частини Вірджінії і метрополії Вашінґтону у фестивалі (2-4 травня ц. р.)

Толідо, Огайо: українці в міжнародному фестивалі (16-18 травня).

Піттсбурґ, Па.: концерт Капелі Бандуристів (10-го травня ц. р.).

Піттсбурґ, Па.: концерт, виступ „Чайки" (15-го травня цього року).

Ню Йорк, Н. И.: участь в „Історичному Фестивалі" (4-го липня ц. р.).

Янґставн, Огайо: „Українські Дні" — 10, 11 і 12-го серпня ц. р.

Філядельфія, Па.: українці у фестивалі „Старі шляхи в новому світі".

Детройт, Міч.: Український фестиваль 22-го жовтня ц. р.

Міннеаполіс, Мінн.: День Української Спадщини (17-го серпня ц. р.)

Честер, Па.: Український Фестиваль (5-го жовтня ц. р.).

Йонкерс, Н. И.: Український День (17-го серпня ц. р.).

Ню Йорк, Н. И.: Всенародна Українська Маніфестація (21 вересня ц. р.).

Янґставн, Огайо: імпреза з участю „Панни Світу — ЗСА" Аннилізи Ільченко (19-го жовтня ц. р.).

Ню Йорк Н. И.: концерт „Голляндських Козаків" (2-го листопада ц. р.).

Філядельфія, Па.: концерт, образотворча виставка і виставка народного мистецтва (8-го листопада ц. р.).

Повіт Морріс: концерт (8-го листопада).

УКРАЇНЦІ ВІДЗНАЧАЮТЬ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Хоча 200-річчя Американської Незалежности припадає в наступному, 1976-му році, відзначування тих роковин на найширшу скалю почалося вже в цьому 1975-му році. Українці, крім масової участи в загальноамериканських святкуваннях, відзначають ці великі роковини також власними імпрезами. На фотознімках внизу — фрагменти деяких із цих імпрез.

Юні козаки на конях провадять похід по 5-ій евені під час маніфестації для відзначення 200-ліття Американської Незалежности та 100-ліття Українського Поселення в ЗСА в Ню Йорку в неділю, 21-го вересня 1975 року.

Парадний віз УНСоюзу під час маніфестації в Ню Йорку 21 вересня 1975 р. На парадному возі сидять „Міс Союзівка 1975", Уліта Ольшанівська, перша краля, Наталка Лазірко та учні школи українознавства в Асторії, Н. И.

Візантійський хор з Утректу, Голляндія під диригентурою проф. д-ра Мирослава Антоновича виконує декілька українських пісень під час полудневого концерту на сходах нюйорського ратуша в середу, 5 листопада — вшанування ЗСА з нагоди 200-річчя їх незалежности.

Молоді бандуристи школи о. Сергія Пастухова грають на сходах історичного Федерального Будинку під час етнічної програми 4-го липня ц. р. в Ню Йорку.

Суддя Френсіс Катанія (перший зправа) приймає вінок від (зліва) Вілліяма Пастушка, о. Йосипа Копчака і Йосипа Курмана, голови Комітету для відзначення 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення в ЗСА під час програми для відзначення тих двох річниць, яка відбулася в неділю, 5 жовтня, в Честері, Па.

НА ШЛЯХУ ДО ЄДИНОГО „СОВЄТСЬКОГО" НАРОДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

їнців є там 77 тис. (в дійсності напевно значно більше). Був тут колись український щоденник — „Соціялістична перебудова", який появлявся до 1932 р. Його зачинено заходами Молотова та Кагановича в часи сталінських чисток. Така є дійсність.

Цікавим є те, що серед жидів заявили про свою жиросійську вживають 9.479, расійську вживають 9.479, але знають її добре тільки 1,804. Серед росіян, на велике диво, знайшлося 5 осіб, які подали, що знають жидівську мову (це або мовники, або службовці МВД, або які інші „оригінали"). Майже всі жиди живуть у містах, на селах є їх тільки 1,177, в той час, коли з українців половина живе по селах.

Серед українців Хабаровською краю тільки 24.000 заявили, що вони добре знають російську мову, отже виглядає, що процес русифікації не діє на них швидко. Та сама ситуація серед українців у інших частинах СССР. З тюркськими народами Кавказу мають ще більше турбот.

Завдання Москви є переводити русифікацію всіх народів, а в першу чергу „споріднених" з росіянами народів слов'янських, згідно з засадою, що „національна культура взагалі є культура поміщиків, попів та буржуазії" (див.: С. Шермухамедов, „Расцвет и сближение нац. культур народов СССР", Москва, 1974 р.) та що „національну культури народів СССР почали розвиватися творчо, коли поріднилися з одного боку з практикою та духовими цінностями російської культури, а з другого — почали критично пізнавати та розвивати прогресивні традиції своїх культур".

Тому Москва намагається в першу чергу знекровити український та білоруський народи, як слов'янські народи Сходу Европи, втопити їх в „російському морі", злити їх з росіянами, позбавити індивідуальности, прикмет великого минулого, традицій. Створити єдиний „совєтський народ", безлику, сіру, одноманітну масу.

В цьому пляні розглядається такі народи (беручи населення СССР з 1970 числа останнього перепису населення СССР з 1970 р.): росіяни — 129.015 тис., українці — 40.753 тис., білору — 9.051 тис. і жиди — 2.151 тес.; всіх разом, отже буде 180.970.000, які створять єдину націю. Доля решти населення Совєтського Союзу також припечатана, бо вони мають розпливтися серед тих 180 мільйонів „росіян". Цих не слов'янських народів у СССР є 61 мільйон, отже приблизно 25 відсотків.

Ми включили в цю суму складових частин вимріяного майбутнього „російського" народу і жидів з тієї простої причини, що вони без їх релігії, яка в СССР є обмежена та переслідується, без власної мови легко будуть предметом асиміляції. Вже бо тепер на 2.151.000 жидів в Совєтському Союзі вживають свою жидівську мову тільки 381 тис., а знають її добре яких 167 тисяч. Під час перепису населення аж 1,683.000 жидів подали російську мову як свою рідну.

Проблема дійсного мовного положення в Совєтському Союзі серед „нацменшостей" заслуговує на пильне вивчення, і при тому треба мати на увазі що показники совєтської статистики треба брати з великою обережністю. В майбутньому ми можливо повернемося до цих питань, зокрема варт розглянути справу т. зв. міграції населення в СССР та впливи її на мовну структуру населення. Цей раз ми користувалися табелями, надрукованими у семи томах „Итогов переписи СССР в 1970 г."

НА СОЮЗІВЦІ: ПОДОРОЖ У ДАЛЕКЕ І МИНУЛЕ

(Репортаж)

Союзівка, Кергонксон. (Н. Н.) — В суботу, 18-го жовтня, 300 американських українців, зібравшися на Союзівці, в цій прекарній оселі УНСоюзу в Новому Світі, мали нагоду спомином думкою відвідати Старий Світ та відбути подорож до Австрії, Чехо-Словаччини, Франції, Голляндії, Святої Землі, Мадярщини, Італії, Польщі та України. Вернулися по трьох годинах, після тисяч миль дороги, не рухаючися зі своїх вигідних місць.

Нагодою для цієї екзотичної „подорожі" було відзначення 14-літньої річниці групових прогульок Бюра Подорожі Ковбаснюка в Ню Йорку. Деякі з гостей прибули на цю зустріч з далекої Каліфорнії та Ілліной, щоб зустріти товаришів і товаришок тих подорожей та обмінятися своїми враженнями. Можна було почути розмови про красу Києва, про пальмові дерева та пляжі в Ялті і Сочі, про чарівні вишивки і килими, вироблювані у фабриці Полтави, про могилу Шевченка в Каневі та пам'ятник і могилу при хаті Котляревського в Полтаві; чути було зворушливі оповідання про зустрічі родин в Тернополі й Львові. Чи пригадуєте собі весілля в Полтаві, Києві і Тернополі, зі „старостами" і рушниками" та приймання новоженців хлібом і сіллю?

Ітак минали година за одиною, коли туристи та їхні рідні зібралися у „Веселці" по полудні для показу фільмів, а пізніше, при коктейлі й бенкеті та при жвавій і веселій гутірці (як теж при кількох „коломийках" та „арканах") у віллі „Полтава".

Прозірки висвітлювали Мирослав Кулинич (Тернопіль, Київ і Канів); д-р Степан Саврук (Свята Земля); Петро Болонний (Київ і Сочі) та Міра Мандзюк (Амстердам, Париж, Львів, Київ, Будапешт і Відень). Сцени з Харкова й Полтави, фільмовані Уляною Бабюк з Рочестеру, висвітлював її муж, Мирон. Півторагодинний фільм з „Українських Днів" в Римі 12-го липня 1975 р. як також краєвиди української Лемківщини висвітлив Осип Луків зі Стемфорду.

Між почесними гістьми на бенкеті були п-і Ліліяна Венард з летунської фірми „Свіс-ер" та її муж, Андре; о. шамб. Еміль Монастирський та о. шамб. Петро Скрінковський, оба з Української Католицької Епархії в Стемфорді, що цього року їздили до Риму; о дек. Антін Борса, парох української католицької церкви св. Петра і Павла в Джерзі Ситі, який відкрив бенкет молитвою та ваній Бюром Кобаснюка, до який був учасником цього року в подорожі, зорганізованій Бюром Ковбаснюка, до Риму, Польщі й України, та працівники Бюра Подорожей Ковбаснюка: Віра Ковбаснюк, Варка Бачинська, Христина Лампіка, Розалія Фенчинська, Орися Луцик та ін.

Бенкет відбувся при акордіоновій музиці Томи Шепка та вокальних точках квартету „Калина" з Ньюарку, при акомпаніяменті проф. Бориса Базали. Більше гумору й сміху принесло роздання гумористичних дарунків для провідників прогулянок та придверних нагород, які дарували Союзівка, та повітряні лінії Свіс-ер, Пан Амерікен, КЛМ та Люфтганза. Вечером весело проводила Марійка Гельбіг, прогулькова дорадниця Бюра подорожей Ковбаснюка.

Для п-і Віри Ковбаснюк-Шумейко, власниці Бюра Подорожей, та її мужа, Антона Шумейка, що провадить обезпеченеву фірму поруч бюра подорожі, як також для працівників бюра, ця зустріч на Союзівці була рівночасно і мандрівкою в минуле, бо саме цього року минуло 55 літ від того часу, коли батько п-і Шумейко, Стефан Ковбаснюк, відкрив двері Бюра Подорожей Ковбаснюка на 15-ій вулиці при евеню „А". П. Ковбаснюк та його дружина, Стефанія, один помічник, провели багато часу для полегоджування іміграційних формальностей для українських імігрантів в роках 1920 1930, які виїжджали чи приїжджали із Західньої України, що була тоді під польським пануванням.

П-і Віра Ковбаснюк Шумейко перебрала ведення бюра в січні 1953-го року після смерти її батька, а Антін Шумейко став членом фірми як обезпеченевий цінувальник (брокер). В тому часі бюро містилося при 277 Ист 10-та вулиця в Мангеттені, в якому працювали тільки три особи. З напливом тисяч із нових українських поселенців бюро поширило свою діяльність, виконуючи також завдання, суспільної опіки — писання листів, телефонічний зв'язок та шукаючи праці і мешкань для нових українських імігрантів ще заки вони могли дістати американські візи в Европі. П-і Віра Шумейко провела сотки годин на перекладах з різних мов на англійську мову всяких документів, дипльомів, цертифікатів та інших матеріялів, які приносили українські лікарі, дентисти, інженери та інші професіоналісти, що прибували до Америки.

Групові прогулянки до Східньої Европи та інших країн почалися в 1960 р., і перша така прогулянка мала лише 10 осіб. Тепер ці організовані прогулянки стали так популярними, що Бюро Подорожей Ковбаснюка потребує пересічно 10 людей для обслуження 600 до 700 осіб річно, себто 16 прогулянок.

Бюро тепер міститься у модерному приміщенні при 157 Друга евеню в Ню Йорку та приготовляє енергійно замовлення на прогулянки в 1976 році.

Президент Франції відвідав Київ

Київ. — Республіканські газети — „Радянська Україна", „Сільські Вісті" та інші помістили на своїх сторінках широкі повідомлення про перебування в столиці України Києві французького президента Валери Жіскара д'Естена, який в програму своїх відвідин СССР включив також Українську ССР. Жіскар д'Естен приїхав до Києва 16-го жовтня ц. р. в товаристві своєї дружини, міністра закордонних справ Франції Жана Савоніярга, амбасадора Франції в СССР Жака Вімона та багатьох інших офіційних осіб, які супроваджали президента в поїздці до СССР. Разом з французькими гістьми приїхали також деякі члени Верховної Ради і Ради Міністрів СССР, амбасадор СССР у Франції С. В. Червоненко та інші.

Того ж дня президент Франції відвідав парк Вічної слави і поклав вінок на могилі Невідомого вояка, а потім гості оглянули історичні і архітектурні пам'ятки міста. Вечором Жіскар д'Естен з дружиною був присутній на виставі „Лісова пісня" в Київському академічному театрі опери та балету ім. Т. Шевченка. Відбулася також зустріч президента Франції з першим секретарем ЦК Компартії України В. Щербицьким та іншими офіційними особами. Щербицький, Ляшко, Грушецький та інші у розмові з д'Естеном, розказали гостеві про те, що „в дружній сім'ї народів розквітла Україна — одна з п'ятнадцяти рівноправних союзних республік Країни Рад. Високих вершин досягла її економіка — невід'ємна складова частина єдиного народногосподарського комплексу СССР". Вони також говорили президентові Франції, мовляв, „Українська ССР, як суверенна держава користується широким визнанням, вона — одна з основників ОН, бере активну участь у роботі багатьох інших міжнародних організацій". Вони відзначили, що „в зовнішньоекономічних, науково-технічних і культурних зв'язках СССР і Франції, активну участь бере і Українська ССР".

Валери Жіскар д'Естен, відповідаючи на привітання, пригадав лідерам, що він вже вдруге відвідує Київ (перший раз був у товаристві колишнього президента де Голля), ствердив, що Україна, яка завжди славилася, як житниця Европи, стала нині республікою розвинутої промисловости. „Вона може бути добрим партнером в економічному співробітництві", — сказав Жіскар д'Естен, якому так сподобався Київ, що він ще й ще раз повертався у розмовах, щоб згадати про місто. Вкінці він побажав успіхів і щастя українському народові

Спеціяльна Вотергейтська прокуратура видала свій звіт

Вашінгтон. — В половині жовтня, Генрі Рут, спеціяльний Вотергейтський прокуратор, ще перед своєю резиґнацією повідомив, що його прокуратура прилюднила 277-сторінковий звіт із своєї дотеперішньої діяльности, який має бути підсумуванням інвестигації вломy до головної квартири Демократичної партії, проб затаїти цю Вотергейтську аферу колишнім президентом Ричардом Ніксоном та рядом його дорадників, а також містить всі зібрані інформації про іншу догадну й доказану нелегальну діяльність деяких високих урядовців і приватних осіб. Спеціяльний прокуратор Генрі Рут заявив, що ані його прокуратура, ані велика федеральна лава присяжних, яка розглядала Вотергейтську справу та споріднені з нею афери, не могли прийти до остаточного висновку щодо кількох справ. Звіт, наприклад, твердить, що не відомо хто спричинив 18-хвилинну прогалину в магнетофонному записі розмови президента Ніксона з його дорадниками, яка відбулася тільки три дні після вломy до головної квартири Демократичної партії, а тільки зазначує, що прогалина могла бути роботою „малої групи людей". Спеціяльна прокуратура також не могла довести до успішного закінчення інвестигації щодо закидів, що уряд президента Ніксона погодився відкинути обвинувачення проти Міжнародної Телефонічної та Телеграфічної Компанії (Ай-Ті-Ті) в заміну за часткове покриття коштів Республіканської крайової конвенції цією компанією в 1972-му році. Нерозв'язаними залишилися також закиди, що на вимогу Білого Дому Еф-Бі-Ай інсталювало підслухові апарати до телефонів кільканадцятьох високих урядовців і журналістів, а також не було конкретних доказів, що президент Ніксон вживав федеральні агенції, наприклад, Податкову Службу, щоб „карати його ворогів".

Натомість звіт точно зазначує, що колишній президент Ніксон знав про спроби затаїти Вотергейтську аферу довго перед 21-им березня 1973-го року, тобто довго перед датою, на яку постійно покликався Ніксон, заявляючи, що щойно тоді дізнався про ці спроби деяких його дорадників. Звіт також інформує, що коло 50 осіб були притягнені до судової відповідальности за Вотергейтську та споріднені афери та що спеціяльній прокуратурі залишилося тільки погодити кілька апеляцій засуджених осіб і закінчити розгляд кількох малих справ. Тому спеціяльна Вотергейтська прокуратура ще існуватиме деякий час.

Проф. д-р В. Кубійович в Ню Гейвені

Ню Гейвен, (М. Я.) — У п'ятницю, 1-го жовтня ц. р., в Ню Гейвені відбулася зустріч гол. редактора Енциклопедії Українознавства проф. д-ра Володимира Кубійовича і його найближчого співробітника д-р Атанаса Фіголя із українським громадянством. Вечір відкрив голова УККА, Відділ Ню Гейвен д-р Михайло Снігурович, представивши гостей та вказавши на ціль їхнього прибуття — добути фонди на закінчення словникової частини Енциклопедії Українознавства та на видання такої ж англійською мовою. Із черги промовляв д-р Кубійович, нав'язуючи до редакційних проблем, і д-р Фіголь до фінансових потреб. По обох доповідях відбулася дискусія, після якої присутні складали датки на фонд ЕУ та вирівнювали передплату на ЕУ.

Український Конгресовий Комітет Америки Відділ Ню Гейвену, який спільно із представниками організацій членів УККА підготовив цю зустріч, передав 112.00 дол. на фонд ЕУ. Ці гроші зібрано на листи на ту ціль. Окрім цього деякі присутні вплатили свої датки безпосередньо д-ві Фіголеві. Вечір закінчено перекускою, яку підготовили пані із 66-го Відділу СУА.

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА

Стипендії науковцям і докторантам, виплачені Академією у 1975 році

Із Стипендійного Фонду УВАН у ЗСА, заснованого меценатами Галиною й Олексою Воскобійниками св. п. батьків Григорія і Марини та брата Миколи Дробота.

Після розгляду заяв від науковців і докторантів на одержання стипендій — виплачено стипендії таким кандидатам (за абеткою):

Д-р Любомир Винар — $500.00, на збирання й опрацювання матеріялів для праці про „Михайла Грушевського. Життя, діяльність і творчість".

Д-р Тарас Гунчак — $500.00, на збирання матеріялів для написання політичної біографії Симона Петлюри. Зібрані документи, після їх використання — залишаються в Архіві Академії, як її власність.

Докторант Олег Ільницький — $1,000.00 на підготову до докторських іспитів з української мови та літератури.

Докторант Остап Коцюба — $200.00, для завершення докторських студій.

Марта Пришляк, 3-ій курс аспірантури — $1,000.00, на закінчення аспірантури з української лінгвістики.

Докторант Франко Сисин — $1,000.00, на закінчення докторської дисертації на тему „Біографія Адама Кисіля".

Никифор Щербина — $300.00, на опрацювання монографії „Олександер Олесь один з основоположників сучасної української поезії".

Управа УВАН у ЗСА

В Ірвінгтоні відзначено...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Савчак — секретарка Головної Управи СУА; Ольга Ставнича — заступниця Голови Головної Управи СУА; адвокат Роман Пітьо — член Міської Ради Ірвінгтону і його дружина Христя та Евфрозина Мартинець — секретарка Головної Управи СУА. Молитву провів, благословляючи працю СУА, о. Дмитро Библів. З нагоди Ювілею усі відспівали многоліття. Під час обіду відчитано привіти від поодиноких установ, товариств і осіб, одним із них було привітання від почесної членки СУА і кол. її довголітньої голови Олени Лотоцької. Опісля представлено делегатів від товариств і організацій, проголошено признання і роздано відзначення найбільш заслуженим членам СУА. Окреме признання отримали дані: Настюк, Катерина Пелещок, Ганна Ратич, Софія Олесницька, Августина Хомова, Шеремета, Анастасія Вагнер і Пелагія Кучкуда.

У мистецькій частині програми взяли участь: співачка Марія Ясінська - Мурована, яка при акомпаняменті Джона Дилика відспівала кілька народних і оперових арій; балерина Наталка Лазірко, кол. учениця Балетної Школи Роми Прийми, сьогодні студентка американської Балетної Школи в Ню Йорку; сестри Шумиловичівні, які грали на бандурах і виконали в'язанку пісень, та поетка Ірина Дибко — Шраменко, автор збірки поезій „На крилах дум", відчитала вірш присвячений 50-річчю СУА. Програмою проводили Ірина Кіндрачук та Мирослава Граб. В Бенкеті взяло участь понад 300 осіб.

Цього ж дня, о год. 12-ій вполудне, в церкві св. Івана Хрестителя в супроводі співу церковного хору під диригентурою проф. Михайла Добоша, о. Дмитро Библів та о. Тадей Кравчук відправили Службу Божу і Панахиду за померлих членок СУА.

СПОРТ

Перед концертом УМІ в авдиторії школи св. Юра в Ню Йорку

Концерти УМІ в шкільному році 1975/76 будуть проходити під знаком святкувань 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення. Так, як наші поселенці будували церкви і закладали парохіяльні школи, так само Український Музичний Інститут в Ню Йорку був піонером в оснуванні Відділів УМІ по всіх більших скупченнях українців в Америці.

За 23 роки існування УМІ здав вповні іспит перед українським громадянством, як педагогічна, виховна і громадська установа, то ж повинен дістати від нашої спільноти повну моральну піддержку.

Жертвенна праця професійних сил над музичним розвитком української молоді, вщеплювання любови до української музики, пропагування українських композиторів на чужині, як теж виховування молодих виконавців в тому напрямі, щоб вони все і всюди послужили своїм мистецтвом в громаді — не прикмети УМІ. Теж УМІ зорганізував вже ряд учительських концертів чи самостійних речиталів заавансованих учнів на найбільш пекучі цілі у даній місцевості.

Концерт 23-го листопада в авдиторії школи св. Юра, в якому виступлять 4 визначні учениці кляс фортепіяну, а саме: Марта Мачай кл. М. Байлової, Оксана Федоренко кл. Т. Богданської, Тая Саламаха кл. Д. Каранович, Соня Шерег кл. К. Чічки - Андрієнко та одинадцятилітній скрипаль Ігор Ільницький і Струнний Ансамбль кл. Р. Венке, як також хор СУМА „Жайворонки" під диригентурою Л. Стругацького, буде ще одним доказом досягнень тієї молоді, яка вихована в Українському Музичному Інституті і в молодечих організаціях.

Ввесь дохід з концерту призначений на потреби шкіл св. Юра і УМІ в Ню Йорку.

Віримо, що громадянству Великого Ню Йорку залежить на щораз кращому розвиткові шкіл св. Юра і УМІ і вони своєю присутністю піддержать шляхетні заміри молодих виконавців.

Таїса Богданська

Ювілей СУА у Вілмінґтоні

Дня 28-го вересня ц. р. 54-ий Відділ СУА ім. 500 Героїнь у Вілмінґтоні, бенкетом відсвяткував 50 років існування Союзу Українок Америки. Бенкет відбувся дуже успішно. Присутні були — посадник міста Том Малоні, репрезентант від Американського Комітету Святкувань 200-річчя Американської Революції та радіова коментаторка Шарлет Шед, яка описля тепло згадала нас у своїй праграмі.

Головним промовцем був д-р Богдан Цимбалістий. Промовляли також заступниця голови СУА, Олександра Різник та представниці Окружної Ради Філядельфії Галина Царинник та Степанія Хохановська. Із коротким словом виступили о. Леонід Куберський, парох церкви св. Петра і Павла, та посадник міста, Том Малоні.

Голова Відділу Лада Гусар поспіль з імпрезовою референткою Марією Мурованою проводили бенкетом.

У мистецькій програмі виступали: Марія Ясінська-Мурована — сопрано, при фортепіяні проф. Наталія Котович та танцювальна група українських студентів з університету Делевар.

Марія Ясінська - Мурована та проф. Наталія Котович відмовилися від свого гонорару в сумі $150.00 та подарували ці гроші нашому Відділові. 54-ий Відділ складає цею дорогою свою сердечну подяку за такий щедрий дар.

Бенкет, з нагоди 50-ліття СУА, записався на сторінках хроніки Відділу, як також цілої української громади у Вілмінґтоні, як ще один вдалий осяг нев томної праці 54-го Відділу СУА.

Л. Г.

„Чорноморська Січ" — „Бейра Мар" СК 0:0

Завдяки кращій погоді розпочалися дальші гри Футбольної Шейфер Ліґи Ню Джерзі, які не змогли відбутися минулого тижня через дощову зливу. І-ій дружині „Ч. Січі" припала календарна зустріч з третім з черги Нюаркським португальським клюбом, цим разом з новиком „Мейджор Дивізії", яким є „Бейра Мар", що закінчилася безворітним внслідом. Звітові змагання проходили, відносно, в швидкому темпі, в яких обиді дружини виявили велику завзятість, одначе без більшої гостроти, що до неї не допустив рішучий суддя.

У І-ій половині, на початку, португальці провели кілька гарних акцій, що їх ефективними стрілами кожночасно закінчили дзвітичені „бомбардири" гостей. Воротар „Ч. Січі" — Брейді, успішно ліквідував найбільші небезпеки в 12-ій, 23-ій і 32-ій хвилинах. Після перерви в свою чергу більші можливості відкрити конто голів мали „Січовики", одначе ще не вповні реорганізований напад не зміг знайти ефективних засобів подолання густо насиченої і добре організованої оборони португальця. В 56 69 і 75-ій хвилинах окремі змагуни нашого нападу все таки пробилися в підворіття гостей і хоч створили позиції самна сам з воротарем португальців, то не зуміли їх належно використати. В кінцевій фазі цих еміньких змагань, обидві дружини не приховували своїх намірів задовольнитися цим ремісовим вислідом, що згідно з перебігом гри є справедливий. В дружині „Ч. Січі", що її дальше підсилює провід футбольної ланки, на відмічення заслуговує деферсивна, з якої вибиваються вже згаданий воротар, Іван Паливода, ветеран Роман Презимірський, М. Гуляє і А. Фіорило.

„Чорноморська Січ" — „Інтер-Сербія" С. К. 2:4

У перших змаганнях сімкового турніру, що розпочався минулої п'ятниці, 24-го жовтня, „Ч. Січ" зазнала поразки з сімкою „Інтер-Сербія" 2:4. Обидва голі для „Ч. Січі" здобув Михайло Фарміга. В цьому сімковому турнірі бере участь усіх 16 дружин, що виступають в двох рівнорядних групах, „Північ" і „Південь". „Ч. Січ" змагається в „північній" групі між такими клюбами: „Ошен Кавнті", „Інтер-Сербія", Врукли Італіянс, Бенфіка, „Вістула", „Н. И. Тиркіш С. К. і „Вегнаріс" С. К.

В „південній" групі виступають: Елизабет С. К., Гобокен Ф. К., Інтерджуліяна, Н. И., Н. И. „Польонія", „Македонія" С. К., Н. И. „Гунгарія", Петерзон Доверс, Н. И. Джермен Ганґеріянс.

50-ти Річчя „Русі" Ужгород

У суботу, 15-го листопада в домівці УСТ „Чорноморська Січ" відбудеться імпреза присвячена 50-річчю слави української футбольної дружини, якою за Закарпатської України була „Русь" Ужгород. Головним доповідачем на цій імпрезі буде колишній не менш славний український футболіст „Руси" Іван Кобзяр під сучасну пору член УСТ „Ч. Січ". Цю цікаву імпрезу організує імпрезова референтка УСТ „Ч. Січ" спільно із Союзом Закарпатських Українців.

Надзвичайні Збори УСТ „Ч. Січ" в справах змін Статута

Дня 6-го грудня ц. р. у власному домі відбудуться Надзвичайні Збори УСТ „Ч. Січ", які мають розглянути предкладені Статутовою Комісією Т-ва зміни та інновації. Усі активні члени Т-ва зобов'язані взяти в цих Зборах участь.

О. Твардовський

Відбулися наради Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви

Ню Йорк. (М. Галів). — Заходами Крайової Управи місцевого Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Помісної Католицької Церкви в суботу, 25 жовтня 1975 р. відбулись тут збори мирян, в яких взяли участь миряни з Філядельфії, Ню Йорку й околиці. З Чікаго взяв участь голова Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій інж. Андрій Гарасовський. Наради проходили під двома аспектами: інформаційним та постанови пляну праці. Голова Крайової Управи д-р Мирослав Навроцький подав широку інформацію про сучасний стан УКЦеркви. Коротко згадав „Українські дні" в Римі, відмітивши основніші факти. Звернув увагу на листа Александрійі, який заперечує права нашої Церкви. Довше зупинився над анонімними листами, що вдаряють по основах, які кладе Патріярх УКЦеркви Отець Иосиф, і по Товаристві, яке його ідеї і пляни піддержує і допомагає в їх реалізації. Такі листи останньо поширюються в ЗСА й Канаді.

Поширюється лист з інсинуаціями проти Блаженнішого, під яким є підписи д-ра З. Гіля, мгр Евг Підлубчишин і Андрія Бука, якого вони не писали.

Між ними появився девя'тсторінковий памфлет, який писався у Англії, а розсилався з Арґентини. Поруч того М. Навроцький поінформував, що о. Шевців, що зараз є головою світового священичого Товариства ім. св. Андрія, об'їхав всі місцевості, говорив з нашими владиками і священиками, і у висліді своїх спостережень запропонував відбути в 1976 р. Собор УКЦеркви, який мав би вирішити всі пекучі й важливі питання нашої Церкви.

Після цього відбулась дискусія, в якій заторкнено багато додаткових питань. Ред. Василь Качмар подав, що в Торонті помічник єпископа Владика Руснак висвятив трьох жонатих священиків. Ватикан не визнає цих священиків і суспендував їх. У відповідь на таку поставу Ватикану священики написали протестаційного листа, обстоюючи, що це право нашої Церкви висвячувати одружених священиків.

В наступному 1976 році має відбутись у Філядельфії Евхаристійний Конгрес. Тому, що з цим зв'язані, деякі пляни Т-ва за Патріярхальний Устрій, вирішено щоби приспішено відбути перевибір нової Крайової Управа мала ще час і змогу належно приготовитись до Евхаристійного Конгресу. На місяць відбуття запланований Крайовий З'їзд Т-ва за Патріярхальний Устрій. Вже наміченo деякі пляни у відношенні до Евхаристійного Конгресу. Всі висловились за одною спільною поставою українців католиків на Евхаристійному Конгресі. Крім цього доручено й вирішено багато біжучих внутрішних справ Товариства.

Проф. Шпорлюк у Чікаґо

У суботу, 15-го листопада, ц. р. до Чікаґо, прибув д-р Роман Шпорлюк, професор Мічіґенського університету з науковою доповіддю — „Політика і культура сучасної України від 1945 року, на тлі демографічних та соціяльних процесів".

Д-р Шпорлюк — молодий український науковець та професор у Мічіґенськім університеті. Вищу освіту одержав в Люблині, Оксфорді та закінчив докторатом в Стенфордськім університеті в Каліфорнії.

Його спеціяльність це модерна історія Східної Европи, зокрема в площині інтелектуальної історії. Наукові публікації присвячені політичній філософії Томаса Масарика, історикові М. Покровському та польській політиці 1930-их років.

Українська модерна історія також предмет зацікавлення д-ра Шпорлюка. Він є співавтором, з проф. Потічним, книжки „Україна в 1970-их роках", редактором збірника присвяченому східно-европейським впливам на Совєтський Союз та автором широких статей про Україну в Совєтськім Союзі, національну політику в СССР, в різних професійних журналах.

В 1972-73 роках, проф. Шпорлюк перебував в Гарварді, як науковий співробітник Гарвардського Центру Українських Студій та досліджував еволюцію української совєтської преси. Своїми висновками з цих дослідів, поділиться проф. Шпорлюк на своїй доповіді.

Доповідь відбудеться в Чікаґо, в суботу 15-го листопада ц. р. в залі Українського Народного Союзу, 847 Н. Вестерн, о год. 8:30. Описля відбудеться товариська зустріч з проф. Шпорлюком.

Імпрезу влаштовує місцевий Гарвардський Комітет в своїй серії зустрічей нашої громади з українськими науковцями, які співпрацюють з Гарвардським Центром Українських Студій.

Юрій Гаєцький

Гемпстед відзначив 50-ліття СУА

Дня 14-го вересня, ц.р. Відділ СУА ім. Олени Теліги в Гемпстеді, НИ., відсвяткував 50-ліття Організації, яке було получене з христинами самого Відділу. Імпреза відбулась у формі бенкету з мистецькою програмою.

Репрезентативну залю українського католицького центру заповнило поважне число Союзянок з родинами та громадянство з представниками майже всіх місцевих організацій у проводі.

Програму бенкету відкрила коротким словом голова Відділу Іванна Солтис та привітала гостей, а програмою проводила мгр Христина Подолюк. Парох української католицької церкви о. Е. Шараневич провів молитву спеціяльно уложену для тієї цілі.

В програму входили: слово колишньої голови, а теперішньої культурно - освітньої референтки — Зеновії Зарицької про історію та працю Відділу від часу заснування в 1969 досьогодні.

Про Патронку Відділу Олену Телігу, її життя, творчість та геройську смерть — виголосила Ольга Курчак.

Головним промовцем на бенкеті була голова Окружної Ради СУА з Ню Йорку Марія Томоруг, яка подала історію СУА, його велику працю і заслуги на протязі 50 літ, передаючи при тому для Відділу з нагоди його христин від Окружної Ради привіт та побажання успіхів у праці.

Ці доповіді переплітали мистецькі виступи: сольоспів відомої солістки Деніс Марусевич, яка відспівала кілька українських пісень при акомпаніменті Христофора Мадяр. При тому варто б згадати, що бабця панни Деніс була однією із перших співорганізаторок СУА в Ню Йорку. Мирослава Гарматій із мистецьким хистом відіграла на бандурі деклька композицій. Союзянки з місцевого Відділу Христина Подолюк, Ганя Пишимуха і Іванна Солтис по-мистецьки рецитували поетичні твори Патронки Відділу Олени Теліги.

Вечерю на бенкет приготовили Союзянки під проводом Господарської референтури. До столів подавали молоді студентки — доні Союзянок у гарних вишиваних українських блюзках, а саме: Оксана Дацків, Христя Герула, Орися Капчак, Адріяна Погорецька і Ліда Солтис.

Сцену прикрашував великий портрет Олени Теліги серед вишивок і квітів. Бенкет, який мав родинний характер, закінчено молитвою, що її провів о. парох Шараневич.

Ольга Курчак

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14 ЛИСТОПАДА 1975 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7 веч. в залі УНДому в Ірвінгтоні. Просимо чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр.

СУБОТА, 15 ЛИСТОПАДА 1975 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 690 Сенфорд Аве. Просяться чл. прибути і вирівняти вкладки. В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., З. Терлецький, кас.

НЕДІЛЯ, 16 ЛИСТОПАДА 1975 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути, є важні справи до полагодження та вирівняти вкладки. — М. Яремчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7392. Тарзан врятував полоненого

THE PRISONER SEEMED QUICKLY RELIEVED THAT I WAS HELPING, NOT HURTING, HIS CAUSE...

BUT THE PUNISHMENT OF TORTURE TOOK ITS TOLL—AND HE COLLAPSED IN MY ARMS...

I MADE QUICKLY FOR THE COVER OF THE JUNGLE!

„Скоро полонений зрадів, коли побачив, що я допомагаю йому, а не хочу заподіяти йому жадної кривди..."

„Але тортури вичерпали його сили і він знепритомнів..."

„Взявши його на плечі, я скоро подався в напрямі безпечних джунґлів!"